

Ingyenfüzet: „A selyemtenyésztés mai módja hazánkban.”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., ÜDÖI-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Közlöny.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-kürt 5. sz.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetést adják a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádles gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 F. Félévre 4 F.
Negyedévre 3 F.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 14. szám.

Vasárnap, április 6.

Kétszázötven község gazda- értekezletét tartott a fővárosban.

**Mayer János földművelésügyi miniszter hadat üzent a „nemzet-
közi” izgatók ellen.**

Mesko Zoltán országgyűlési képviselő kezdeményezésére március hó 23-án, vasárnap, Budapesten, a Vármegyeháza tanácstermében országos kisközgazdaértekezletet tartottak, melyen 250 község képviseletében 460 kisközgazda jelent meg.

Az értekezleten legelőbb Mesko Zoltán javaslatára távirati-
lag üdvözölték a Kormányzó Urat, Bethlen István gróf mi-

niszterelnököt és Mayer János földművelésügyi minisztert. Mesko Zoltán elnök ezután határozati javaslatot terjesztett elő, amely kimondja, hogy az értekezlet nagyatádi Szabó István program-
jának minden egyes pontjához szigorúan ragaszkodik. A cél
elérése érdekében teljes egyetértésben kívánnak dolgozni a kis-
gazdapárt parlamenti frakciójával (csoportjával).

Antal Péter regölyi (Tolna megye) kisközgazda fogata a mezőgazdasági kiállításon.

Ezután **Udvardy János** országgyűlési képviselő felolvasta a gazdatársadalom kívánásait. Olyan intézkedéseket kívánnak, amelyek **azonnali segítséget** jelentenek a falu népe számára, továbbá helyes **birtok- és gazdasági politikát** sürgetnek. A bajok enyhítése és a gazdasági helyzet javítása céljából azt kívánják, hogy **intézményesen biztosítsák a terményértékesítést.** (A határozati javaslat nagyjából megegyezik azokkal a kívánásokkal, melyeket a **Vasárnap** válságpályázatán soroltak fel a pályázók. A szerkesztő.)

A határozati javaslat vitája során **Horváth Sándor** keceli kiscsagza, a kartelek megrendszabályozását, **Nagy Ferenc** Nagyatádi Szabó István programjának megvalósítását, **Gál János** a gazdatársadalom felelősségének szükségességét sürgette. **Erdélyi Aladár** dr. országgyűlési képviselő a szövetkezeti gazdálkodás helytelen értelmezéséről beszélt, **Bíró Sándor** a mezőberényi földmunkások válságos helyzetéről szólt, **Marschall** Ferenc dr. országgyűlési képviselő a mezőgazdaság rentábilissá (jövendelmzővé) tételének szükségességét hangsúlyozta, **Nagy** Lajos a ráckevei kisparosok nevében szólt, **Csizmadia** András országgyűlési képviselő egyetértésre buzdította a gyűlés résztvevőit és **Gödény** Lajos romacsaházi kiscsagza a burgonya értékesítés sürgős megoldását sürgette.

A gyűlés a határozati javaslatokat elfogadta és megbizta **Meskó Zoltán**ot, hogy **küldöttség útján juttassa el a miniszterelnökhöz és a földmívelésügyi miniszterhez.**

Az országos értekezlet határozatát másnap délelőtt száztagú küldöttség nyújtotta át **Mayer János** földmívelésügyi miniszternek. **Meskó Zoltán**, a küldöttség vezetője, hosszabb beszéd kíséretében nyújtotta át a memorandumot (emlékiratot) a miniszternek, beszédében hangsúlyozta, hogy a kiscsagzati körhírségesen ragaszkodik Nagyatádi Szabó István programjához és ugyanazzal a hűséggel követi Nagyatádi méltó utódját, **Mayer János** jelenlegi földmívelésügyi minisztert is. Szükséges azonban, hogy a magyar földmívelő népet megvédjük a kalandoroktól és önző állapotolóktól. Végül kérte a küldöttség szónokája, hogy a kormány megfelelő anyagi erőkhöz juttassa a kiscsagzati társadalmat, mely **bizalommal tekint a kormány működésére.**

Mayer János beszéde.

Mayer János földmívelésügyi miniszter megköszönte az üdvözlést és hangsúlyozta, hogy ismeri mindazon kívánásokat, melyek a kiscsagzati társadalom részéről elhangzottak. Ezeket két részre kell osztani, **politikai és gazdasági részre.** Ami a politikai részt illeti, mindazok, akik a parlamentben a kiscsagzati társadalom képviselik, rendületlenül Nagyatádi Szabó István programján állanak.

— Igaz, — mondotta a miniszter — hogy Nagyatádi programja mostanában igen kapós olyanoknál is, akik eredetét és forrását nem ismerik és belemagyaráznak olyat is, ami a programban sohasem volt. Nagyatádi Szabó István egységet hirdetett és azt követelte, hogy a **kiscsagzati képviselői helyet foglaljanak a parlamentben,** hogy hangot adjanak a kiscsagzati követeléseinek. Osztálypolitikát soha nem akart és nem kívánta a nemzet társadalmi osztályait elemelni bontani, sőt mindig hangsúlyozta, hogy a **mező intelligenciájával (értelmiségével) akarja az ország nagy kérdéseit megoldani.**

— Most is Nagyatádi Szabó programjának alapján állok, egy hajszálal sem engedek belőle és nem engedek alkudni sem. Ki kell azonban emelnem, hogy **Bethlen István is ezt a programot vallja.**

— Az értékesítés, a hitel, az adózás, a közigazgatás kérdéseiről minden hónapban beható tanácskozást folytatunk a kiscsagzati képviselőkkel és eddig azt tapasztaltam, hogy minden panaszra a **kormány részéről orvoslást kaptam.** Ez az a politika, amely előbbrevizsi a kiscsagzati társadalom sorsát, mert hiszen mindent elkövétünk, hogy a **gazdatársadalom érdekeit törvényes**

formák között és minden vonatkozásban hathatósan megvédjük.
— Ami a gazdasági kérdéseket illeti, ismerem a fennálló nehézségeket. Napról-napra összefutnak nálam azok a panaszok, amelyek a súlyos helyzetéről szólnak. A bajok rajtuk kívül álló okokból álltak elő. Azok az akciók, amelyeket a kormány rendezett, eredményre vezettek és a jövőben is eredményt hozni tudatában van a kormány, hogy mostani exportképességünk a mélyreest gabonáink következménye, de a **gazdának nem érdeke, hogy ilyen áruk mellett exportáljon, hanem szükséges, hogy terményeit más alakban vigye ki.** Állatokat, tojást, zsírt és szeszt kell exportálni, amelyek sokkal távolabbi piacokra is elvihetők. Következésképpen most már nagyobb gondot kell fordítanunk az **állattenyésztésre.**

— Ami a hitelviszonyokat illeti, jelenthetem, hogy **számszámított meghalad az az összeg, amellyel enyhíteni akarjuk a mai helyzetet.** Nagyon jól tudjuk, hogy ez nem elég. De ha az egész vonalon segíteni akarunk, ezt csak hosszulejárati külföldi kölcsön révén tudnánk elérni. De e pillanatban a külföldi pénzpiac helyzete nem alkalmas arra, hogy **kölcsönt vegyünk fel és a nehéz kamatozással ötven évre lekötssük gazdasági életünket.** Egyelőre rövidlejárati, **három-négy éves hiteleket veszünk igénybe,** hogy majd a viszonyok javulása után alkalmunk legyen hosszabb lejárati kölcsön felvételére.

Rámutatott ezután a miniszter az amerikai gabonaválságra, majd Európára gabonapiacáról szólt. Európában jelenleg csak két gabonaexport-ország van: **Magyarország és Jugoszlávia.** Nem lehet tehát azt mondani, hogy ne termeljünk gabonát.

Ezután a politikai kérdésre tért át és rámutatott arra, hogy **lelkismeretlen izgatók a nép körében valótlánul állítják be a helyzetet és az izgalmat arra akarják kiharászni, hogy a népet olyan irányba vezessék, amely sem a nép, sem az ország érdekeinek nem felel meg.** De sokkal józanabbnak ismeri a föld népet, semhogy felülne ennek az agitációnak. **Össze kell fogunk az ilyen törekvések ellen, hogy az izgatók ne fordíthassák a népet Magyarországra ezerszázados pikérei ellen.** Látjuk már, hogy mire vezettek a nagy nemzetközi programok. Nem szabad a gazdasági bajok miatt testvérharcba kezdeni, mert ennek csak ellenségeink örülhetnek. **Nem szabad elveszíteni állhatatosságunkat, hitünket a jobb jövőben és a gazdasági helyzet jobbrafordulásában.**

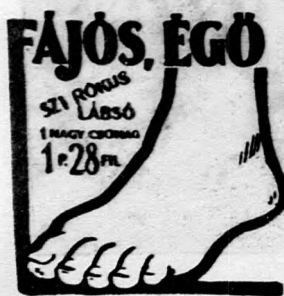
Beszéde végén ismét megköszönte az üdvözlést és azt a bizalmat, amely a kormány és az ő személye iránt megnyilvánult. A küldöttség tagjai lelkesen megéljenztek a minisztert.

A Faluszövetség nőosztálya lendületes munkát végez.

Zelenka Zsigmond elnöknő meghívására a Faluszövetség Nőosztályának központjából kintazott **Kurics** Adalberta, a **Népművelő Testvérek Társaságának** főnöknője, hogy az ősehértől **fiók munkáját** beállítsa. A falu asszonyainak nagy tömege lelkesedéssel fogadta a munkaprogramot. Az anyák egyházi kívánsága a nyári gyermekmenhely felállítását sürgette, hogy az egész nap mezei munkával elfoglalt anyák kis gyermekeiket gondos felügyeletre és nevelésre menhelyben elhelyezhessék. **Azonnal nyolcvennégy anya írta alá a csatlakozó nyilatkozatot,** továbbá programként állapították meg a **téli női népfőiskola** és különböző **háziipari tanfolyamok** beállítását.

A **Népművelő Testvérek Társasága,** mint a Faluszövetség Nőosztálya, négy faluban tartott legutóbbi háziipari tanfolyamot. **Pusztamonostoron** már a második télen foglalkoztak a nők tengerifánásból való fonással. Szatyrokat, utazó és irodai papírkosarakat, lábtörliöt, butykos és üveg-befonást, papucsokat készíttettek. A mezőgazdasági kiállítás háziipari pavilonjában nagy érdeklődéssel tekintették meg a munkákat a látogatók. Ott voltak **Városi** lafaraő tanfolyamának művészi díszítési munkái, továbbá a **pápateszéri** vesszőfonó tanfolyam zöld és fehér vessző készítményei, a **babócsai** szövőtanfolyam kézimunkaszövései, azalt a **Népművelő Szeminárium** iparművészeti tanfolyama anyagul használt fel. A babócsai nőosztály asszonyai újabb három hónapra kérték a tanfolyam meghosszabbítását. **Jászfényszarun** a népművelő testvérek vezetésével megtartott és ez évben már második **háztartási irányú népfőiskolai tanfolyam** ritka szép sikerrel végződött. **Pápateszéren** a leányok számára szervezett hasonló tanfolyamot annyira megszerették, hogy a mezei munkák megindulása dacára, meghosszabbítását kérték.

A Faluszövetség Nőosztályának egyre nagyobbarányú kibontakozása hatalmas képességekkel viszi előbbre a magyar falvak kulturális és szociális ügyét.

FELTÖRÉSES

fyagytól megkínzott lábat azonnal rendezőzza egy

Szent Rókus Lábsósfüredő

Elegendő, ha egy evőkanál Rókus-lábsót felold egy labor meleg lábvízben és átátja lábait vagy tíz percig. Ezen idő múlva a lábai valóságilag ujjaszletnek. Kapható gyógyszerüzletekban és drogériákban. Forrártár:

SzentRókusgyógyszertár, Budapest, VII, Rákóczi-ut 70.

A földhözjuttatottak helyzete, a falusi nyomor enyhítése, a vármegyei és községi határok rendezésének kérdései a Faluszövetség igazgató-választmányi ülésén.

A „Falu” Országos Földmíves Szövetség legutóbbi igazgató-választmányi ülésén foglalkozott a földreform során földhözjuttatott helyzetével és kívánatosnak mondtotta az anyagi szolgáltatások behajtásának felfüggesztését, a megváltási ár és az annuitás (évi törlesztés) olyan új szabályozását, amely a mezőgazdasági válsaggal és különösen a gabona árcsökkenéséből előálló helyzettel számol. Az igazgató-választmány továbbá elhatározta, hogy a falusi nyomor enyhítése érdekében *nyomor-nyomó* akciót indít s eziránt az illetékes miniszterekhez megkeresést intéz. Ezzel kapcsolatban állásfoglalás törént a mezőgazdasági munkabérszerződésekkel foglalkozó jogszabályok munkavédelmi rendelkezéseinek hatályosabbá tételére.

További nagy érdeklődést keltő pontja volt a tárgyszorotnak a *vármegyei és községi határok kikerekítése*. A széles néprétegek érdekeit képviselő Szövetség akciót indít aziránt, hogy a történelmi okok miatt szakadozott vármegyei határok kikerekítsenek s azokban a kirívó esetekben, amikor egyes községek saját megyei vagy járási székhelyüktől távol vannak, a szellemi, gazdasági és igazgatási szükségleteket könnyen kielégítő szomszéd vármegyéhez csatoltassanak. Ugyancsak szükségesnek tartja az igazgató-választmány azt is, hogy a szomszéd községek határos részén levő kisbirtokok azon közeli anyaközséghez csatoltassanak, amelyben a tulajdonos lakik. Végül állást foglalt az igazgató-választmány az oroszországi vallás- és kisgazdaüldözéssel szemben.

Ki mint vet, úgy arat!

Mauthner-magnál jobbat sehol sem kaphat!

MAUTHNER ÖDÖN

magtermelő és magkereskedelmi rt.

Központ: **Budapest, VII., Rottenbiller-utca 33.**

Ujonnan átalakított és megnagyobbított belvárosi eladási helye a Ferencrendi templommal szemben:

Kossuth Lajos-u. 4

A válság-pályázat díjnyertesei.

A nagyszerű *válság-pályázat*ról szóló beszámoló jelentésünket előző számainkban közzétettük. Jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy a pályázat eredménye, illetőleg a pályamunkákból gondosan leszűrt gazdakívanságok és állásfoglalások országszerte igen nagy érdeklődést keltettek és jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a falusi nép a nagy kérdésekben egységes harcvonalakba sorakozzék.

A pályázat három kérdésére beérkezett válasz-sereg egyfelől a földmivelő nép nyomasztóan súlyos helyzetéről, másfelől halogatást nem tűrő kívánságairól adott rendkívül becses és való képet. A pályázat beszámoló jelentése olyan volt, mint egy emlékirat, melyet gazdaküldöttség nyújt át a kormánynak, vagy egy határozati javaslat, melyet országos gazdaggyűlés szentesített. Ez a beszámoló jelentés nem más, mint program, a földmivelő nép mai politikai, de legfőképpen gazdasági programja.

Amint már a jelentésből is kitűnt, e nagyszabású program felépítéséhez *kivétel nélkül valamennyi pályázó szolgáltatott adatot*, nemcsak azok, akiket jutalmaztunk. A földmivelő népnek, a *Vasárnap* hatalmas olvasótáborának programja csak így válhatott azzá, ami valójában: *országos érdekű, minden földmivelőt egyaránt érintő és érdeklő, eleven és gyakorlati célkitűzés*. Eppen ezért valamennyi pályázót *öszinte elismerés és igaz köszönet illeti készségéért, fogékonyságáért és önzetlen munkájáért*.

Ami mármost a pályamunkák egyenkénti értékét illeti, örömmel jelenthetjük, hogy a dolgozatok legna-

gyobb része *értelmes, okos, tájékozott, rendszeresen olvasó és gondolkozó főre vall*. Meglepő a kifejezésbeli készség, a könnyed mondatfűzés, a ma használatos politikai, gazdasági és mezőgazdasági szakkifejezésekben való jártasság, mely mind meggyőzően igazolja, hogy a *rendszeres újság- és könyvolvasás révén a falusi ember is könnyü-*

Esterházy herceg tatai tenyészetének legkisebb skót lova a tenyészállatvásáron.

szerrel elsajátíthatja mindazokat az ismereteket, melyeket az iskolai oktatás — sajnos — nem nyújt neki. Nem tagadjuk, mélyeséges örömlünkre szolgált, hogy a Vasárnap évtizedes nevelőmunkája, ilyen szép sikert hozott a számunkra.

A bíráló-bizottság gondos, nehéz és fáradtságos mérlegelés után husz olyan pályamunkát talált, mely kivált a többi közül. Kivált azért, mert átfogóbb, egészebb képet adott, az összefüggéseket jobban meglátta és a gazdátársadalom egy-egy rétege helyett az összességre függesztette szemét. E husz, dicséretet nyert pályamunka szerzője itt következik:

Surinás István (Ujiráz); *Ádám Sándor* (Sajómerse); *Katona Ferenc* (Egyek); *Léhy Zoltán* (Susa); *Magyar József* (Hódmezővásárhely); *Major Károly* (Sérsekszöllös); *Antal József* (Székesfehérvár); *Kiss Dániel* (Táros); *Albert József* (Szentjakabfa); ifj. *Varga János* (Homokmégy); id. *Bayer József* (Romonya); *Kozári István* (Tényőhegy); *Kovács Ferenc* (Mátraszele); *Répásy Miklós* (Taktaharkány); *Vass Sándor* (Poroszló); *Polacsek István* (Esztergom—Szentgyörgymező); *Niklai István* (Kökt); *Daróczy Gyula* (Kaba); *Majzik Viktor* (Nagykörü) és ifj. *Nagy József* (Kemse).

Ezután került sor az öt jutalom kiosztására. A bírálóbizottság három tagja — *Jakabházy János* dr., ügyvéd, m. kir. gazdasági főtanácsos, a *Vasárnap* jogi tanácsadója; *Mayer Emil*, a *Vasárnap* felelős szerkesz-

tője és *Szekeres László* dr., a Faluszövetség főtítkára, a *Vasárnap* belső munkatársa — egyértelműleg azt ajánlották, hogy az öt jutalom nyertesét, a husz dicséretet nyert pályamunka közül, sorshuzás döntse el. Álláspontjukat egybehangozva azzal támogatták, hogy a gondosan kiválogatott husz pályamunka közötti értékbeli különbség alig van, megnyugtató módon nem lehet közülük az öt legjobbat kiválasztani, a döntést tehát sorshuzásra kell bízni. A bizottság ajánlatát a szerkesztőség elfogadta és a megejtett sorsolás alapján a jutalmakat a következők nyerték:

Antal József (Székesfehérvár), *Jakabházy János* dr. adományát, ötven pengő készpénzt nyert.

Majzik Viktor (Nagykörü), három méter ruhaszövetet és két darab mezőgazdasági szakkönyvet nyert. *Kiss Dániel* (Táros), három méter ruhaszövetet nyert.

Kozári István (Tényőhegy), egy pár csizmára való anyagot nyert.

Albert József (Szentjakabfa), öt darab mezőgazdasági szakkönyvet nyert.

A jutalmakat máris elküldöttük a nyertesek címére. A többi pályázónak pedig ismételten őszinte köszönetünket fejezzük ki értékes támogatásukért, melynek segítségével meg tudtuk mutatni azt az utat, mely a földmivelő nép jobb sorsához vezet.

A buza katasztrófája és jövője.

Nagyfontosságú gazdagylés foglalkozott a buza sorsával Szolnokon.

Március hó 25-én Szolnokon nagygyűlést rendezett a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, karöltve a Jásznagykunszolnoki Gazdasági Egyesülettel, a Tiszavidéki gazdaszervezetekkel és számos kiszgadzalképviselő részvételével.

Vay László báró megnyitójá, *Kuska István* dr. a Szolnokmegyei Gazdasági Egyesület elnöke üdvözlése után, *Vay László* báró elnök terjesztette elő a magyar buzaértékesítés megoldására és a buza termelés irányítása szempontjából javaslatát.

— A magyar buza — mondotta — biztos és jó elhelyezkedést csak úgy találhat, ha exportbuzánk versenyképességét minőségileg biztosítjuk a tengerentúli buzákkal szemben. Szükséges tehát, hogy a magyar minőségibuza a világpiacon is az átlagos árakon feilül legyen értékesíthető és e cél érdekében a magyar buzákat minőségileg osztályozni és márkázni kell. Ezenkívül igen fontos, hogy a világpiacon már régi idők óta ismert és felülértékelt „tiszavidéki jellegű” megjelöléssel kerüljenek forgalomba. Ezek figyelembevételével bizonyosra vehető, hogy a magyar buza keresetlebb lesz a külföldi piacon és azok

a kiszgadzák pedig, akiknek nem áll módjukban termésüket külföldre exportálni, a buza áremelkedése folytán idehaza is jobb árban tudják termésüket értékesíteni. De igen előnyös hatással lehetne a buza áralakulására a gabonatárházak építése, ez utóbbi különösen akkor, ha a folyósítandó előlegek ügye, egyszerűen a hitelkérdés is megoldást nyerne. Az osztályozás munkája a szövetkezeti közraktárak feladata volna, a kivétel pedig a hivatásos exportőrök és a gazdaszervezetek látának el. A közraktárszövetkezetek a termelés irányítására is jelentékeny hatással lehetnének, ha vetőmageserére rendezkednének be.

A nagy tetszést aratott előterjesztéshez elsőnek *Kiss Ernő* dr. felsőházi tag szólalt fel, aki mindenben csatlakozott hozzá. *Popper Ignác* az egész buzakracléért a tőzsdei spekulációt teszi felelőssé. A magyar lisztnek az okozta romlását, hogy telketlen buzaüzemek a tiszavidéki malmoknak szállították le silány buzáikat, amelyeket azután tiszavidéki liszt címen exportáltak. *Varga István*, a debreceni gazdasági akadémián igazgatója rámutatott arra, hogy a magyar buza nem rossz, csak az a baj, hogy annyiféle, ahány a gazda. A vetőmag szabályozását tartja tehát egyik legfontosabb dolognak. *Vasváry József* felsőházi tag követelte a fedezetlen határidőbizlet megszüntetését, mert szerinte ez az egyik legfőbb okozója a buza áromlásának. *Csontos Imre* országgyűlési képviselő szintén a spekulánsokot okozza a buzaüzlet romlásáért. *Rege Károly*, az országos mezőgazdasági egyesület títkára, arra kérte a nagygyűlést, hogy a kartelek elleni küzdelmet is vegye programjába. *Gorove László* szerint igen méltányos dolog volna buzaelosztó géppontokat szervezni. Ezután a gyűlés másik igen fontos előterjesztését, a tiszai hajózás szabályozását terjesztette elő *Rácz Lajos* dr. mezőgazdasági kamarai igazgató. A Tisza folyó hajózása rendkívül elmaradott helyzetben van. Pedig, saját jól felfogott érdekünk, hogy terményeink szállítási költségeit minél kevessebbre csökkentjük. Jelenleg ez a fontos gazdasági kérdés úgy valósítható meg, ha a felsőszakasz terményeit uszályokon leusztatják Szolnokig és Szolnok volna a Felsővidék terményeinek gyűjtő centruma (központja). Ezért a földmivelési minisztérium által tervezett gátona közraktárak közül egyet Szolnokon, a hajó és vasuti átrakodó parton volna szükséges létesíteni.

Borbély György felsőházi tag és *Vásáry József* ezután ígéretet tettek, hogy az előadók által előterjesztett igen fontos feladatokat minden igyekezetükkel támogatni fogják.

A nagygyűlés ezzel véget ért.

Saját találmány

törv. védett praktikus, olcsó

gyümölcsfa- és szőlőpermetezőim

több aranyérem kitüntetését nyertek. Tartósak, kedveltek! Hegyközségeknek, gyümölcstermelő egyesületeknek díjtalanul mintát küldök kipróbálás végett. — Eladás gyári áron csak fogyasztóknak, garanciával! — Bambusz csövek minden méretben. — Egyedárusító:

ZSELY MIKLÓS, ZALAEGERSZEG.

Szemere község újonnan épült népháza.

Acerbo olasz földmivvelésügyi miniszter látogatása.

Giacomo Acerbo báró olasz földmivvelésügyi miniszter március hó 23-án a mezőgazdasági kiállítás megtekintésére Budapestre érkezett. A minisztert díszes küldöttség fogadta a pályaudvaron. A miniszter megérkezése után fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt hangsúlyozta, hogy itt léteket tanulmányozni akarja mindazokat az intézkedéseket, amelyeket Magyarország a háború után mezőgazdaságának talpraállítására véget életbe léptetett, majd részletesen ismertette Mussolini olasz miniszterelnöknek a mezőgazdaság fejlesztésére irányuló lépéseit.

A fogadás után Giacomo Acerbo báró Mayer János földmivvelésügyi minisztert látogatta meg, akinél hosszabb időt töltött. Délután Mayer János földmivvelésügyi miniszter az olasz követségi palotában vizsgolta az olasz miniszter látogatását. Este Acerbo báró tiszteletére az Operaházban díszelőadás volt, amelyen Horthy Miklós kormányzó is megjelent. Az előadás után Mayer János földmivvelésügyi miniszter vacsorát adott az olasz vendégek tiszteletére a Mezőgazdasági Múzeumban. A vacsorán a magyar politikai és társadalmi élet vezetői jelennek meg.

Március hó 24-én délelőtt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székfőnökében ülés volt, amelyen Mutschenbacher Emil, az OMGE igazgatója, felolvasta magyar fordításban az olasz miniszternek a fasiszta kormány erdészeti politikájáról szóló előadását. Az előadás szerint az olasz törvényhozás 1923-ban szavazta meg az erdőtörvényt, amely lehetőséget nyújt az erdőnek más minőségű mivvelésére. Az olasz törvényhozás megfelelő intézkedéseket igyekezett javítani a legelők kihasználását és az állam maga is azon volt, hogy az állami birtokok erdőit mintaszerűen gondozza és mivvelje. Az olasz erdőgazdálkodást a Nemzeti Erdészeti Milícia vezeti, melynek tevékenysége az utóbbi két év alatt száznyoleven millió lírába került, azonban ez az összeg sokszorososan visszatért az erdőből befolyó jövedelem révén.

Az olasz miniszter előadását lelkesen megjelenték. A díszülést Somssich László gróf szavai zárták be, majd Giacomo Acerbo miniszter kíséretével együtt megtekintette a tenyészlatvadászt, ahol Somssich László gróf, Mayer Károly államtitkár, Jeszenszky Pál és Konkoly-Thege Sándor kalauzolták a vendégeket.

Március hó 24-én a kormányzó adott ebédet az olasz miniszter tiszteletére, március hó 25-én pedig a Gellért-szálló külön tennében az Országos Magyar Gazdasági Egyesület adott villásreggelit az olasz miniszter tiszteletére. A villásreggeli a magyar arzárlat számos kiválósága megjelent. A villásreggeli után Acerbo miniszter, Mario Arlotta olasz királyi követ és az olasz követség tisztikarának kíséretében megjelent az ezredéves emlékmű előtt, ahol koszorút helyezett el a magyar hősök emlékművére. Március hó 26-án reggel Acerbo miniszter feleségével együtt Bábónára utazott, az állami ménes megtekintésére. Ács községben a képviselőtestület élén Péntek Pál országgyűlési képviselő üdvözölte a minisztert, majd pedig magyar-

ruhás leányok virágcsokrot nyújtottak át a miniszter feleségének. A miniszter a délután folyamán tekintette meg a világhírű arabs és lípiai törzsméneset, majd kíséretével együtt Bábónáról Győrbe utazott, ahonnan gyorsvonaton folytatta útját Bécs felé.

Hat százalék a hivatalos kamatláb.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa március hó 28-án tartott ülésében elhatározta, hogy a bank által váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámítolásánál alkalmazott kamatlábat 6 és fél százalékról 6 százalékra szállítja le. A főtanácsot erre az intézkedésre a nemzetközi pénzügyi helyzetben a bank legutóbbi kamatláb-méréséklése óta bekövetkezett további javulás indította.

A kamatláb csökkentése kétségkívül javítónak hat majd a pénzügyi helyzetre. Legfontosabb azonban az volna, hogy különösen vidéken az kamatmarzs (marzs = a hivatalos kamatláb és vidéki bankok kamatlába közötti különbség) most már valóban megfelelő mértékben lemorzsolódjék. Ez különösen szükséges, mert különösen a mezőgazdaság szempontjából, — mely hitelgényeinek nagyobb részét a vidéki intézeteken keresztül bonyolítja le — alig volna gyakorlati jelentősége ennek a tartós és szinte állandó jellegű enyhülésnek, ami a nemzetközi pénzügyi és ennek nyomán nálunk is immár a múlt év novembere óta tart.

Valóban komoly javulásra természetesen csak akkor számíthatunk, ha lehetővé válik megfelelő feltételek mellett a külföldi hosszulejárati hitelek megszerzése, különösen pedig, ha zálogleveleink a külföldön ismét kielégítő körülmények között elhelyezhetőkké válnak.

Mikor van helye adótörlesztésnek?

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az adótörlesztéseket szabályozza. A rendelet szerint az adózóknak módjukban áll különböző esetekben és különböző okoknál fogva adótartozásuk törlesztését kérni. E szerint, ha a jövedelem, illetőleg a vagyon az adóévben az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán tartósan oly módon csökkent, hogy a hátralékok tartozását még méltányos részletekben sem képes megfizetni, vagy a vagyon- és jövedelemapadást előidéző eset bekövetkeztekor még nem esedékes adónak aránylagos része egészben, vagy részben elengedhető. Abban az esetben, ha az adózók halála, vagy más, az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán a jövedelmi forrás vagy vagyontárgy időközben megszűnt, vagy a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését lételemében támadná meg, kivételesen a hátralék egészben vagy részben elengedhető.

Magas nyomású NIAGARA szőlő és gyümölcsfa-permetezőgép.

kész, háti és tallán tolható neagságokban. — Kalifornia gyümölcsfa-permetező. — Amerikan-River gyümölcsfa-permetező. — Székénegező és kénporozó gépek. — Texas gabonadaráló. — Zöldvágógépek. Précsavarak.

Kaphatók:

KIRÁLY SÁNDOR

utca KIRÁLY ALAJOS

első magyar szőlőgazdászati gépgyárban

Budapest, VI., Felsőerdősor 6.

Arjegyzők ingyen.

Mit csinálnak egy főnyereménnyel a szerencsés nyertesek?

Több osztálysorsjegy főárusító érdekes statisztikát állított össze, hogy mit csináltak a sorsjáték nyertesei a hirtelen nyakukba szakadt sok pénzzel. Kiderült, hogy a pénz hatása jellem, vérmérséklet, foglalkozás és műveltség szerint egészen különböző.

EGY TANÍTÓ például, aki 80.000 pengőt nyert, azonnal elhagyta szolgálatát, vett egy kis házat, földet, jámbor ember lett, sok szegényen segített, pénzét arra fordította, hogy minden bucsun résztvehessen és minden bucsujárárhelyet lehetőleg felkereshessen.

EGY SOFFÓR viszont, aki 60.000 pengőt nyert, már sokkal üzletesebben fogta fel a dolgot. Kiszámította, hogy évi bére és borralalója jóval több, mint nyert pénzének a kamatai, tehát megmaradt régi foglalkozása mellett és pénzének nagyrésze most is a bankban fekszik.

EGY KÁVÉHÁZTULAJDONOS eltitkolta a családja előtt, hogy megütötte a főnyereményt, mert nem akarta, hogy az embereknek esetleg nagyobb köre szerezzen tudomást a dologról. „Ha megtudják, hogy ilyen gazdag vagyok, irigykedni fognak rám“, mondta.

EGY PÉKSEGÉD 20.000 pengőt nyert. Mikor a hirt megkapta, nyugodtan visszament a műhelybe és ott dolgozott hajnalig, mert nem akarta előbb felvenni a pénzt, amíg napi munkáját be nem fejezte.

EGY ÁLLAMI HIVATALNOK, aki egy főnyereményt nyert, annak azt tanácsolta egyik barátja, hogy vonuljon vissza és éljen a tőkéből. A tanácsot nem fogadta el, megmaradt hivatalában, mert úgy találta, hogy munkátlanul megölné az unalom.

EGY KERESKEDŐNEK egyenesen a fejébe szállt a pénz, amit nyert, diszes palotát épített és a bejárat fölé márványtáblát tétetett. A táblán olvasható volt, hogy a palota a sorsjátékon nyert pénzből épült.

EGY LEÁNY nem tudott férjhez menni, mert nem volt meg a hozománya. Megtakarított pár pengőért vett egy nyolcad sorsjegyet, mellyel nemrég nyert oly nagy összeget, hogy hozománya, férje, lakása lett egyszerre és ma boldog családanya.

EGY KISGAZDA nyert szintén egy nagy összeget, vett magának egy birtokot és most is gazdálkodik.

EGY TAKARITÓNÓ, ki pár év előtt nyerte a főnyereményt, vett születési helyén kis házat, földet és boldogan él családjával együtt.

EGY GAZDAG EMBER nyert 120.000 pengőt. Fele összeget különböző jótékony intézeteknek ajándékozta, a többit pedig világméretű ultra használta fel.

EGY SZEGÉNY ASSZONY, kit már gyermekével együtt a lakásból is ki akartak tenni, egy nyolcad sorsjeggyel nyert 30.000 pengőt és így egyszerre megszabadult a további nélkülözéstől.

EGY FODRASZ nyert 24.000 pengőt, adósságait kifizette, üzletét megnagyobbította és fényesen berendezte.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház március hó 26-iki, szerdai ülésén a fővárosi törvényjavaslat részletes vitáját folytatták, majd az interpellációkra tértek át.

Pakots József az ecsédi földbirtok-rendezést tette szóvá, amelynél a földet a vevőknek hoidanként 318 pengő költséggel akarják eladni, holott költséget nem tartoznak fizetni. **Mayer János** földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a vizsgálat folyamathoz van, de máris hangsúlyozza, hogy a kisebbek érdekeit a legnagyobb érdegyel meg fogja védeni. — **Griger Miklós** a kartelek ügyében mondott interpellációt és kemény szavakkal ostromozta a kartelek lelketlen kapzsiságát, melynek legelső sorban a mezőgazdaság az áldozata. Kormányintézkedést sürget. **Bud János** kereskedelmi miniszter válaszában azt mondta, hogy megfelelő eszközökkel rendelkezik és a kartellalkulások olyan irányba tudja terelni, mely teljes összhangban van az ország közgazdasági életével. — **Pábián Béla** a Társadalombiztosító Intézet ügyvitelével foglalkozott interpellációjában, melyre **Vass József** népjóléti miniszter választott és megállapította, hogy az intézet anyagi nehézségei abból származtak, hogy a járulékokat nem fizetik be pontosan az arra kötelezettek.

A március hó 27-iki, esztörtéki ülésén a fővárosi törvényjavaslat 58. szakaszáról döntöttek, mely szerint a fővárosi oktatászemélyzet kinevezése a kultuszminiszter jóváhagyásától függ. A szakasz sorsa nagy érdeklődést keltett, mert a fővárosi képviselők ellene foglaltak állást. A szavazás végül is a kul-

tuszminiszter győzelmét hozta meg, mely különösen azért nagyjelentőségű, mert módot ad arra, hogy a vidéki állami tanítói kar tagjai is felkerülhessenek a fővárosba. Az ülés végén **Peyer Károly** a Társadalombiztosító Intézet járulékaik felemelése ügyében mondott sürgős interpellációt a népjóléti miniszterhez. **Vass József** miniszter válaszában kijelentette, hogy nincs szándékában a járulékokat felemeltetni.

A március hó 28-iki, pénteki ülésén a fővárosi törvényjavaslat tárgyalásánál elfogadták azt a módosítást, hogy nyugdíjas tisztviselőket akkor se lehessen a fővárosi üzemeknél alkalmazni, ha nyugdíjuk kétszáz pengőnél kevesebb, de a belügyminiszternek joga legyen kivételt tenni.

A vita befejezése után **Friedrich István** a párisi tárgyalások ügyében intézett kérdést a kormányhoz. **Vass József** népjóléti miniszter azt válaszolta, hogy a párisi tárgyalásokon a nagyhatalmak a hágal egyezmény alapján állanak, következésképpen támogatnak bennünket. A tárgyalások előreláthatóan még egy hetet igénybe vesznek és bizonyos, hogy **Bethlen István** gróf odakünn minden erejével azon van, hogy a magyar érdekeket megvédelmezze.

A Ház március hó 29-én, szombaton és március hó 31-én, hétfőn nem tartott ülést.

A miniszterelnök Párisba utazott.

Bethlen István gróf miniszterelnök a keleti jóvátételi konferencia tárgyalásaira Párisba utazott. A miniszterelnök utazása azzal van összefüggésben, hogy a párisi tanácskozások ismét erőteljesebb tempóban folynak, így tehát újra szükségessé vált, hogy a tárgyalásokon a magyar kormány egyik tagja is jelen legyen. Mivel pedig a külügyminiszter Ankarában

tartózkodott, a pénzügyminiszter pedig a költségvetési vita miatt nem távozhat Budapestről, maga a miniszterelnök vállalkozott arra, hogy a párisi tanácskozáson a kormányt képviselje.

Küldöttség az árvízvédelmi terhek csökkentése ügyében.

Az elmúlt héten *Ujvási* és *Zugyvaró* képviselői küldöttsége kereste fel *Néppel* Sándor országgyűlési képviselő vezetésével *Mayer* János földművelésügyi minisztert és tőle a súlyos árvízvédelmi terhek csökkentését kérte. *Mayer* János földművelésügyi miniszter a küldöttség kívánságait megértéssel fogadta és kijelentette, hogy a kormány terve szerint a vízfürsülési költségeket *hosszújárati költségekre fogják konvertálni*. A küldöttség nagy meglepetéssel vette tudomásul a miniszter válaszát.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Walkó külügyminiszter törökországi látogatása.

Walkó Lajos külügyminiszter az elmúlt héten látogatást tett *Ankarában*, az új török fővárosban. A minisztert *Drinápolyban*, a török határon ünnepélyesen fogadták a török kormány képviselői. *Istanbulban* magyar és török zászlókkal diszitették fel a pályaudvart, ahol a minisztert és feleségét a kormányzó, a polgármester, a magyar követség tisztviselői és a magyar kolónia számos tagja fogadta. *Walkó* Lajos tiszteletére *Tevfik Rusdi* bég külügyminiszter diszebedet adott, amelyen a két külügyminiszter megleghangú pohárköszöntőben méltatta a magyar-török barátságot. A külügyminiszter később a köztársaság elnökénél jelent meg közel kétórás kihallgatáson.

Walkó külügyminiszter a török Távirati Iroda munkatársa előtt nagy elismeréssel nyilatkozott a Törökországban tapasztalt hatalmas termelőmunkáról. Kijelentette, hogy mindent el fog követni a két nemzet kulturális és gazdasági kapcsolatainak szorosabbá tételére és kiemelte azt a mély hatást, amelyet *Musztafa Kemal pasa*, a török köztársaság elnöke gyakorolt rá. Az a nép, amelynek ilyen vezére van, — mondotta — biztos lehet abban, hogy fényes jövő vár rá.

Walkó Lajos külügyminiszter elutazása után meglátogatta a szófiai és belgrádi magyar követségeket.

Csehország huzza a párisi tárgyalásokat.

Marinkovics szerb külügyminiszter legutóbb tárgyalásokat folytatott *Ossusky* cseh delegátussal, a hágai egyezmény szövegezési tárgyalásaival kapcsolatban. A

A „Legényfurfang“ előadása Marcaliban.

Hegedű cselló, nagybőgő, fuvola, klarinét, tárogató, rézfúvók, jazzhangszerek, harmonikák, gramofonok

legolcsóbb gyári beszerzési forrása!

Ingyen főárjegyzék!

MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár

Budapest, IX 462. Üllői-ut 19. sz.

bukaresti lapok szerint *Marinkovics* rá akarja bírni a cseh megbízottakat arra, hogy tanúsítsanak enyhébb magatartást és ne huzzák a végtelenségig a bizottság munkálatait. A bukaresti lapok egyike nyíltan megírja, hogy Csehország az optások ügyének likvidálása szempontjából egyoldalúan magyarozza a hágai egyezményt, hogy így *Párisban érje el azokat a pénzügyi előnyöket, amelyeket Hágában elmulasztott biztosítani*. Mindez arra vall, hogy Csehország párisi magatartása még szövetségesei részéről sem találkozik helyesléssel.

Lemondott a német kormány.

Müller német kancellár, miután a birodalmi gyűlés nem fogadta el a munkanélküliek biztosításával kapcsolatos adófedezeti javaslatot, *Hindenburg* elnöknek benyújtotta az összkormány lemondását. *Hindenburg* elfogadta a lemondást és megbízta *Brüning* dr. birodalmi gyűlési képviselőt az új kormány megalakításával. *Brüning* az ugynevezett centrum (közép) párt parlamenti csoportjának vezére és negyvenöt éves. Az új kormány máris megalakult és érdekessége, hogy egyetlen szociáldemokrata tagja sincs.

Április végén tartja az OKH kongresszusát.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet április hó 29-én és 30-án tartja ézevi kongresszusát és közgyűlését.

Kétségtelen, hogy az elmúlt év nemcsak mezőgazdaságunk, de az egész gazdasági és társadalmi életünk szempontjából az utolsó évtized legnehezebb és legválságosabb fordulata volt. A hitelszövetkezetek is szenvedő részesei ennek a válságnak és hogy ennek ellenére fejlődésük ki-elégítő képet mutat, kizárólag arra vezethető vissza, hogy a hitelszövetkezetek magasabbrendű hivatásuknak és legfontosabb kötelességüknek azt tekintik, hogy éppen a legnehezebb időben fokozott erővel és hatványozott teljesítőképességgel szolgálják a gazdaközönség érdekeit.

A hitelszövetkezetek tevékenységének multesztendei számszerű adatait vizsgálva, a fejlődés kedvező eredményeit elsősorban arra a propagandamunkára vezethetjük vissza, amelyet az Országos Központi Hitelszövetkezet *Schandl* Károly dr. alelnök-vezérigazgató irányításával és a kötelező hitelszövetkezetek segítségével 1928 őszén országosra megindított és amely az elmúlt esztendőben az egyes községekben és városokban sikerrel folytatódott. Ennek a céltudatosan megszervezett propagandatevékenységnek tudható be, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó több, mint ezer szövetkezet tagjainak száma az 1928. évvégi 334.585-ről mult év végéig 358.650-re emelkedett és ugyanakkor a hitelszövetkezeti üzletrészek értéke 26,365.000 pengőről 28,545.000 pengőre, a hitelszövetkezeteknél elhelyezett takarékbetétek összege 28,961.000 pengőről 31,832.000 pengőre, a kihelyezett kölcsönök összege pedig 125,600.000 pengőről 165.622.000 pengőre emelkedett. Oly tekintélyes és figyelemreméltó fejlődésről számoltak be ezek a számadatok, hogy mindennél ékeesebb bizonyítékaik szolgáltatják a hitelszövetkezeti munka életképességének.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A napraforgó termesztéséről.

Irta: Villax Ödön.

Hazai olajgyáraink a repcén és lenen kívül legnagyobb arányokban a napraforgómagot dolgozzák fel. A nyert olaj részben a belföldi szükségletet fedezi, részben pedig kivitelre, főként Ausztriába és Lengyelországba kerül. A melléktermény, a napraforgógómagcsa elsősorban kiviteli cikk, melynek fölvevő piaca Németország. Láthatjuk tehát, hogy a napraforgóval aránylag jelentős mértékben javítjuk külkereskedelmi mérlegünket, mely kedvező eredmény még sokkal jobban fokozódna, ha sikerülne a nyersanyagot, vagyis, magát a napraforgómagot hazánkban olyan mennyiségben termeszteni, hogy behozatalra egyáltalán nem volna szükség. Sajnos, olajgyáraink Bulgáriából és Romániából sok száz vagon napraforgót kénytelenek vásárolni, mert a hazai termesztés olajgyáraink szükségletét nem fedezi.

Érdemes volna tehát a napraforgó termesztését az ediginél nagyobb arányokban felkarolni, főként kisebb gazdaságokban és olyan homoktalajainkon, hol a búzát jó sikerrel termeszteni már nem igen lehet. Jó buzatermő talajokon a búzával nem veheti fel a versenyt. A napraforgót az ily talajokon főnövényként is termeszthetjük, míg szegény — és köztes növényként — különösen a kisgazdáknál, hol a kézimunka a kívánt mennyiségben a legtöbbször rendelkezésre áll, — ugyszólván az egész országban figyelembe jöhet.

A napraforgót nem tarthatjuk talajzsaroló növénynek, noha tévesen ez van róla elterjedve. Természetszerű, hogy a jobb talajokon és frissen istállótrágyázott földben, akárcsak a kukorica, nagyobb termést ad, de azért a nem nagyon kiélt homokon is kielégítő a terméshozama és még mindig jobb előveteménye bármelyik növényünknek is, mint pl. a zab. Legnagyobb hátránya, hogy a tányérok aratásához és a magvak kidörzsöléséhez aránylag sok kézimunka szükséges.

A napraforgó vetése április havában, burgonyavetés táján történhetik. Főnövényként való termesztésekor vetőgéppel rakhatjuk a magot a földbe. A sorok 50—70 cm-re legyenek egymástól s az egyezős s sorokban is kb. ilyen távolságra történhetik. A vetőmagszükséglet kat. holdankint kb. 6—8 kg. De vehetjük a napraforgót 60/60 cm-es négyzetkötésbe, fészekbe is. Egy-egy fészekbe 3—4 magot teszünk. Ebben az esetben kat. holdankint 2—4 kg.

mag elég. Az ápolási munkálatok a kukorica ápolásával teljesen megegyeznek.

Amikor a tányérokban a mag megérett, a tányérokat az érés sorrendjében letörjük és szellős, száraz pajtában, padláson megszárítjuk, hogy a mag a vacokból könnyen kidörzsölhető legyen. Szokták a tányérokat kötélre, drótra felfűzni is s úgy szárogatni. A kidörzsölt magot mindig vékony rétegbe kell felteríteni s gyakran átlapátolni.

Gondozzuk lucernásainkat!

Nagyon gyakran panaszkodnak gazdáink, hogy lucernásaikkal nincsenek megelégedve, mert rövid élet-tartamuk s nem szolgáltatnak elég vastag rendeket. Meglehet, hogy e körülménynek oka a talaj mészhánya, mert a lucerna nagyon mészdus talajt kíván, mégis legáltalánosabb oka az, hogy gazdáink semmiként sem ápolják lucernásaikat, s ez az oka annak, hogy az idő-előtt megritkul, elgyomosodik, elmohásodik, sarjázó képességéből igen sokat veszít. Pedig az ápolási munkák nem sokból állanak, úgy hogy azokat minden meg-erlőtetés nélkül lehetne végezni.

Nem kell egyebet tennünk, mint késő ősszel, avagy száraz időben a tél folyamán, illetve nagyon kora tavasszal, nehéz vasboronával keresztül-kasul alaposan megfogasoljuk azt, miáltal talaját légjárhatóbbá, vízfogóbbá, porhanyóbbá tesszük, s a közte fellépett gyomokat és mohát irtjuk. Idősebb lucernásoknál erre a célra a nehéz fogas helyett a késboronát vagy skarifikátort használjuk. A fogasolásnak mindig olyan mértékűnek kell lenni, hogy a lucernás frissen szántott föld-höz hasonlítson. Ezen eljárás hatását fokozhatjuk azáltal, hogy egyik évben szénsavas mésszel hintjük fogasolás előtt a táblát, 5—6 q-t számítva abból kat. holdanként, s másik évben pedig 150 kg. szuperfoszfáttal.

Ha ezt a lucerna élettartama alatt csupán egyszer cselekedjük is meg, nemcsak évekkal hosszabbítjuk meg élettartamát, de termőképességét is a duplájára fokozzuk, mert az esővíz által feloldott és lassan sülyedő szuperfoszfát és mész dusan fogja táplálni a növény gyökérzetét és erőteljes fejlődésre készíti a lucernát.

A drótféreg kártétele.

Az első meleg napsugárral, a tavasz beköszöntével minden szorgalmas gazda munkája után lát. Amint a talaj állapota megengedi, megkezdődnek a tavaszi földmunkák és azok nyomán a tavaszi gabonafélék vetése. A gazdának ebben az időben a téli nyugodalmasabb időszak után megint hajnalról estélig tele van a keze munkával.

Baromfiartók figyelmébe!

Szakítson a régi rendszerrel s ne kísérletezzék tovább! Ma, midőn az európai tojóversenyeken évi 300 tojáshozamra felüli Leghorn-tojókat láthatunk, amikor a tenyészetekből az évi 180-on alul tojó tyukokat kiselejtezik, miért tart Ön mégis kevés tojáshozamú, kis tojásokat tojó parlagi baromfi? Többre kerül annak tartása sokszor, mint amennyi hasznát hoz s a fajbaromfi takarmányozása nem kerül többre, mint a parlagié.

A modern kor tenyészállata az amerikai fehér Leghorn és a Rhode Island Red. Ha tenyésztését jövedelmezővé akarja tenni, akkor a veresegyházi „Turul”-telep vérvizsgált, legkitünőbb származású, gonddal válogatott, edzett, sulyos és nagy tojáshozamú amerikai fehér Leghorn és Rhode Island Red állami ellenőrzés alatt álló tenyészállományából szerezzé be szükségletét.

Szigoru csapófészekellenőrzés, törzskönyvvezetéssel, nagy gondnal kiválogatott Ellit-tenyészetemből előjegyzéssel beszerezhető: Rhode Island- és amerikai fehér Leghorn-tenyészállatok, továbbá:

Leghorn	Rhode Island Red
Tenyésztojások darabja	— .70 fillér — .80 fillér
Napos csibék darabja	P 1.30 fillér P 1.50 fillér

Nagyobb vételnél árengedmény. A szállítás utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett előjegyzés sorrendjében történik. Eredeti amerikai „Buckeye”-gépen bérkeltetést vállalunk. A tojások betételekor 20 fillér s minden kikelt csibe után 8 fillér fizetendő.

Cím: "TURUL" faj- és haszonbaromfi mintatelep
Állami ellenőrzés alatt. — Veresegyház — Feketepuszta.

Tavaszi munkája, tavaszi gondjai közepette nemegyszer megelégedezik arról, hogy nem elég az ebben az időszakban szükségessé vált munkákat idejében jól elvégezni, hanem *de kell járt, meg kell vizsgálni az őszi vetéseket is.* Annál is inkább megtörténik, hogy a gazda megelégedezik erről, mert tagosítatlan határaink mellett nem egyszer előfordul, hogy az őszi vetések messzefekvő, külső tagokban fekszenek, amerre ilyenkor nem visz az utunk. Pedig nagyon fontos, hogy kitavaszkodás után az őszi vetéseket is megvizsgáljuk és azok állapotáról meggyőződést szerezzünk, mert a hosszú tél alatt az őszi vetéseket különböző nem várt károk és pusztítások érik.

A most ránköszöntött tavaszon különösen nagy jelentősége van annak, hogy az őszi vetéseink fölött alapos szemlélet tartunk. Az ideiglenes szokatlanul enyhe és hótalan volt. Ez a körülmény pedig a kártevők elszaporodását nagyon elősegítette. Az országban mindenütt mutatkozik a *mezei pocok* nagy kártétele; az úgynevezett egérkár igen sok őszi vetésünket elpusztította, vagy jelentékeny kárt okozott benne. Erős telek irtják, pusztítják a pocokot, mert a föld oly mélyen átfagy, hogy az egereket elpusztítja. Az ideiglenes enyhe időjárás mellett azonban könnyen átteleltek és most falánkságukat az egyébként jól megerősödött őszi vetéseken kényre-kezdve kiélgehetik.

Még nagyobb azonban ez évben a pusztítása a *drótféregnek*. A drótféreg a vetési pattanóbogár álcája, amely így (álca alakjában) négy-öt évig van a földben. Védekezni alig tudunk ellene, pusztítására nincsen mód. Csak a tél fagy segítheti ellene a gazdát, mert az erős fagy tömegesen öl meg a földben ezerszám telelő álcákat. Az elmúlt télen azonban az időjárás nem hozott ellenük segítséget.

A drótféreg pusztítása abban áll, hogy a buza vagy rozs tövét átrágja és befurja magát a növény szárába. Rendszerint a gyökérvékánál rágja át a gabona tövét és ezzel teljesen elpusztítja. De elég, ha csak megrágja a gabona tövét, mert már ezzel is a hajtás teljes pusztulásáig idezi elő. Ha a kártétel csak kis foltonokban jelentkezik, úgy némi segítséget találhatunk abban, ha *felszeletelt burgonyadarabokat 4-5 cm. mélyen a földbe rakunk.* Néhány nap múlva felkeressük a lerakott burgonyadarabokat és *összevedhetjük a drótféreg*et.

Nagyobb területen azonban ezt igen bajos volna végrehajtani. Különösen akkor nem találunk védekezést, ha a drótféreg már nemcsak foltonként lép fel, hanem erősen elszaporodott.

A kártétel oly nagy méreteket ölthet, hogy a vetést nagy területeken ki kell szántani. Ha azonban a drótféreg még nem ette teljesen tönkre a vetést, hanem csak erősen megrikította azt, úgy van még közvetett segítség. *Ez a segítség az idejében való fejtrágyázásban van.* Megyengült vetésekre már kora tavasszal *fejtrágyaként műtrágyát szórunk ki,* amivel a meg nem rázott, kárt nem szenvedett növényegvedeket *dusabb és erőteljesebb sarjhajtásra serkényesztjük és az így előtörő hajtások a már erősen megrikított vetésekben pótolják a kivesztett növényegvedeket.* Ezáltal a vetés ismét teljesen beáll és elegendő termést biztosít.

Az elmúlt enyhe tél veszedelmét tehát különösképpen inkább a gazdát arra, hogy őszi vetéseit gondosan bejárja és megvizsgálja, vajjon milyen kár érte azokat és hogyan lehet segíteni a bajon. Bármilyen szoros is tehát a tavaszi munka, a gazdos gazdának őszi vetéseit alapos megsemmelését semmi körülmények között sem szabad elmulasztania.

Sz. E.

Ustökös

törv. védett
folyékony
bőrápoló
megóvja a bőrt
a töréstől víztől
agyors kopástól

Lószerszámok, csizmák, bakancsok, bőrkabátok, kocsibőrök stb. **gyógyszere.**
Ne fogadjon el mást, csak a törv. védett, kipróbált minőségű lovas „Ustökös” folyékony bőrápolót. Kapható mindenütt.

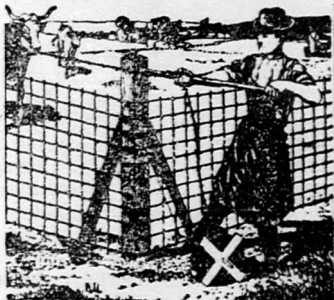
Gyártja:

**Sárkány
Vegytermék
Vállalat**

Budapest, VII., Damjanich-
utca 28/A.

**Fest,
puhit és
konzervál!**

HAIDEKKER-HUNGÁRIA drótfonat kitűnő

HAIDEKKER SÁNDOR RT.

Budapest, Üllői-ut 48.27. Fiók: VIII., Fiume-ut 3. szám

Apró jó tanácsok.

A záptojásszag a boron, kivált a fiatal borokon, némelykor található, amely kellemetlen jelenség nem borbetegség, mint inkább „borhiba”. Ez a romlott tojásra emlékeztető szag, bizonyos kénvegyületekből származik. Többnyire a kénhidrogén adja a kellemetlen szagot, amely a borba különféle uton kerülhet vagy képződik. Például, ha az erjedő mustba kén jut, az élesztő képes kénhidrogénné átalakítani, avagy ha a lisztharmat (oidium) ellen való védekezés céljából a fiúrtókat bekénporozzuk s a kénpor a szüretig a fiúrtókról nem mosódik le, a mustba került kénpor alkalmas szolgáltat a kénhidrogén keletkezésére. Ennek megakadályozására való a „mustlenyálkázási eljárás”. Továbbá a hordók bekénezésénél lecsépező kénből vagy ugyanez a tökéletlen élegetés folytán a hordó falaira lerakódó finom kénportól ugyancsak keletkezhetik kénhidrogén! Végül, ha a bort sokáig hagyjuk a seprőn (amit sokan helytelenül úgy mondják „az anyján”) és a seprő bomlásnak indul, akkor is jelentkezik kénhidrogén, mert az élesztőben lévő fehérje mindig tartalmaz ként. A záptojásszag elég könnyen javítható borhiba. Enyhébb esetekben a bornak szellőztetéssel való átféjtése után a kénhidrogén eltűnik. Ha a kénhidrogénszag azonban erősebb, akkor a szellőztetés után erősebben kéneztet hordóba kell a bort átféjteni! Ha az egyszeri kénre fejtés nem segített, az eljárást egy idő után megismételjük. Ezen eljárás után a bor kissé zavaros lesz; a megtisztulást derítéssel vagy szűréssel siettetjük.

A csikó ellésekor ügyeljünk, hogy a köldök be ne fertőződjék, mert az szokott a csikóbetegségek leggyakoribb okozója lenni. A fertőzés elkerülése végett ne érintsük kezünkkel a csikó köldökét, az ellés előtt pedig tisztítsuk ki jól a kanca ellett helyét és almoljunk bőségesen tiszta, romlatlan szalmával. Az újszülött csikónak az első 3 héten az anyatejet az egyedüli tápláléka, a 4-ik héten adjunk alacsony jászalból, illetőleg szénarácsból zuzott zabot és kitűnő minőségű, koránkaszált rétisznát. A szopós csikó az anyatejet felül annyi liter zabot tud elfogyasztani, ahány hónapos. A szopótól kancát a rendszerint bőségesebb takarmányozásban kell részesíteni, hogy bőségesen tejljen. Etessünk murek- vagy takarmányröpát és a zabon kívül még borsó, tavaszibükköny, vagy lóbabdarát, továbbá durva tengeridarát is, mert ezeknek a takarmányoknak és a szénának előnyös befolyása van a tejelésre.

A sárló kancákat előbb ajánlatos méhez vezetni, mert kora tavasszal legnagyobbak a fogamzás esélyei. A már leellett kanca a 9-ik napon szokott megindulni, ha a sárlásnak tünete nem kifejezettek, a csikót is ajánlatos megfigyelni, amely ilyenkor hasmenést kap.

Ha a szénakészletünk fogytán van, egy a meglévő szénánkat jó beosztással tessük elsősorban az egy éven aluli növények jószággal és tenyésztésenekkel. Az idősebb növények-marhat takarmányszalmát is el lehet tartani, ha azt akrakkal és vizenyös takarmánnyal kiegészítjük. A magyar fajtájú tehének is szénát igényelnek ilyenkor, a vemhesség utolsó idejében és a szoptatás ideje alatt addig, amíg legelőre ki lehet őket hajtani.

A hosztóti földhözjuttatottak sérelme.

1200 négyszögölért ugyanannyi megváltási árat kérnek tőlük, mint 1600 négyszögölért.

A földreformos földek megváltási ára körül forog ma a falvak tengelye. Sok a panasz, sok a baj. Éppen azért kielégítő módon foglalkozni kell ezzel a kérdéssel, mert az árak megállapítása nemcsak a föld szempontjából fontos, hanem a nép szociális nyugalmának érdekében is, amelyet különösen a mai nehéz időben kell megvédeni.

A földreformot az 1920. évi 36. törvénycikk, mint alaptörvény és az 1924. 7. tc., a földreformnovella rendelte el. Célja volt a háborút viselt, igényjogosult falusi emberfeleslegeknek egyrészt lekötése a földhöz, másrészt pedig megerősítése azoknak az apró birtoktesteknek, amelyek eddig gazdálkodtak. Pénzügyi lebonyolítását az 1928. 41. tc. végrehajtási rendeletei szabályozták, amelyek a múlt év január elsején léptek életbe.

Természetesen a szépen felépített megoldást a ránkuzdul gazdasági válság annyira meggyöngyöztette, hogy a földreformosok mind tönkremennek. Az a nehéz világ-gazdasági helyzet, amely letarolta egész Európát, a magyar mezőgazdaságot sem kímélte meg. A mezőgazdasági termények, különösen a gabonaneműek rohamos áresése és a terményértékesítés nehézsége a földárak esését vonta maga után. Ez pedig felborította a földreformos földek pénzügyi megoldását is. Mivel a megváltási ár nagysága a kataszteri tiszta jövedelem nagyságával függ össze, éppen ezért a kataszteri osztályozás nagy mértékben befolyásolja a megváltási árakat.

S itt, e téren van a legtöbb vizátság. Az új földreformosok sérelmesnek tartják a *kataszteri osztályozás*

aránytalanságát. Pedig az árak megállapítása nagyon fontos. Éppen azért ott, ahol tulmagas az értékelés, vagy pedig kirívó eltérések vannak, rögtön felül kell vizsgálni a bajokat.

A sok panaszból, amellyel felkeresik a *Vasárnap* szerkesztőségét, leközlünk egy esetet, hogy felhívjuk az illetékesek figyelmét a hasonló esetekre.

A hosztóti lakosok 1923-ban az OFB útján az ottani nagybirtokból földet kaptak. Egy-két holdat fejenként, 1200 négyszögöles parcellákban. Ugyanakkor azonban a szomszédos *zalaszegevári* község lakosai *katasztrális holdban* kapták. 1926-ban újból kijött a bizottság a bérlet megállapítása végett. A hosztóti lakosok ezt megelőzően megállapodtak Lázár József volt tulajdonossal *katasztrális holdanként 160 kilogramm* (fele buza és fele rozs) gabonában. Az adót és más közterheket a volt tulajdonos fizeti. A bizottság azonban a tulajdonos kívánságára úgy határozott, hogy a *bérlet katasztrális holdanként 120 kilogramm gabona legyen és az adót is a földreformosok fizessék*. Az akkor fölvetett jegyzőkönyvben az áll, hogy *Zalaszegevár lakói katasztrális holdanként 120 kilogramm gabonát és az adót, a hosztótiak pedig 1200 négyszögöles terület után 90 kilogramm gabonát és az adót fizetik*.

A *zalaszegeváriak* tehát *katasztrális holdanként* fizették a 120 kilogramm vegyesgabonát és az adót más közterhekkel együtt. A hosztótiakat valami okból az adóügyi jegyző nem tudta elkülöníteni, amiért is további fizettek 120 kilogrammot 1200 négyszögöl után, vagyis 90 kilogramm bérletet és 30 kilogrammot adó címén, jöllehet az adót az *uraság* fizette.

1929. évi szeptember hó 16-án újból kijött az OFB-től egy bíró, aki fölvette, hogy melyik község mennyi bérletet fizet a vételár megállapítása végett. A fölvetel ekkor így történt: *Zalaszegevár* fizet *katasztrális holdanként 120 kilogramm gabonát és adót, Hosztót* fizet *1200 négyszögöles holdanként 120 kilogramm gabonát*. Adót azonban nem fizet. A hosztótiak megmagyarázták, hogy *bérletért csak 90 kilogrammot fizetnek, 30 kilogrammot adó címén, mert ezt eddig az uraság fizette helyettük*. A ki- küldött bíró azt válaszolta, hogy az adót majd fent az OFB-nél levonásba hozzák. És itt történt a hiba, mert az adót nem hozták levonásba, hanem egyszerűen megszorították a 120 kilogrammot, s így most a *hosztótiaknak épp úgy 598 pengő 80 fillért kell fizetni 1200 négyszögöl után, mint a zalaszegeváriaknak egy katasztrális holdért*. Ezt az ítéletet a földhözjuttatottak csak akkor tudták meg, amikor a tél folyamán a múlt évi részletet szedték.

Leközlöttük az esetet, amelyhez hasonló sok van az országon. A földreformosok házatáján nagyon gondok ülnek ma, amikor a megváltási árak olyan magasak, hogy azt a kisemberek alig tudják megfizetni. Ehhez a bajhoz hozzájárulnak még ilyenek is, mint a hosztóti földigénylők esete, amikor a *szomszédos zalaszegeváriakkal szemben négyszáz szegyszögöllel kevesebb földért ugyanannyit kell fizetniük, mint akik ezerhatszáz négyszögölet kaptak*.

Ugy tudjuk, hogy az *Egységspárt* képviselő csoportja, valamint legutóbb a *Faluszövetség* igazgatóválasztmánya is foglalkozott ezzel a kérdéssel. Éppen azért kérjük az illetékeseket, hogy vizsgálják ki az esetet és nyugtassák meg azt a szegény földhözragadt magyar földreformos és törpebirtokos tömeget, amelynek feje fölött amugy is megnehezült az idők járása. Az ilyen kirívó ellentétek csak arra jók, hogy a nép hitét meg-ingassák. Pedig, ha valaha szükség volt arra, hogy a nemzet hittel és reménnyel nézzen a jövő elébe, úgy napjainkban leginkább szükség van rá, amikor a magyar barázdák gondjai nagyon megszorodtak.

Kanizsai Lajos.

Uj kedvezmény vendőgeinknek!

Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (mentit kivéve) módunkban van a *Vasárnap* kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

**M. kir. Operaház,
Nemzeti Színház,
Kamara Színház**

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK-szálloda Budapest

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A zalamegyei gazdák kívánságai.

A zalavármegyei gazdasági egyesület multévi közgyűlésén Tarányi Ferenc dr. vármegyei főispán, az egyesület elnöke, foglalkozott a mezőgazdasági válsággal és a zalai mezőgazdaság nehéz helyzetével. Javaslataira a közgyűlés elhatározta, hogy a kormánytól gabonatárházak létesítésével kapcsolatban a belföldi vasúti tarifa leszállítását kéri, továbbá, hogy a kormány tartsa bizonyos magasságon a buza árát, haszon oda, hogy a többtermelés fenntartása érdekében a műtrágya árát leszállítsák, az ipari növények termelése érdekében állítsanak fel kísérleti telepet és végül, hogy az eladódott gazdaságokat olcsó kölcsönhöz juttassák.

A tenyészállatvásár forgalma számokban.

Az idei mezőgazdasági kiállításon — a mezőgazdasági válság ellenére — a gazdát cserélt állatok száma a szarvasmarhák és sertések csoportjában felülmulta a tavaly eladott állatok számát. A külföld részére ez évben is több vásárlás történt. Jugoszlávia területére egy lovat, 26 szarvasmarhát és 41 sertést vittek. Csehszlovákia számára 9 szarvasmarhát, 4 juhot és 18 sertést, Ausztria számára 3 szarvasmarhát, Románia számára 5 szarvasmarhát és 17 sertést, ezenfelül Németországba 9 darab lovat vettek meg. Az elért átlagárak nagyjában megfelelnek a multévtieknek, a hussertéseknél pedig az árak jóval meghaladják a tavalyiakat. Az eladási forgalom statisztikája a következő: A felhozott 772 darab szarvasmarhából gazdát cserélt 468. Az elért átlagár bikáknál darabonként 1272 pengő, a multévi 1307 pengős átlagárral szemben. Több tenyészbika 3—4000 pengő között kelt el. A tehének és üszök átlagára 993 pengő volt. A felhozott 212 lóból 35 darab cserélt

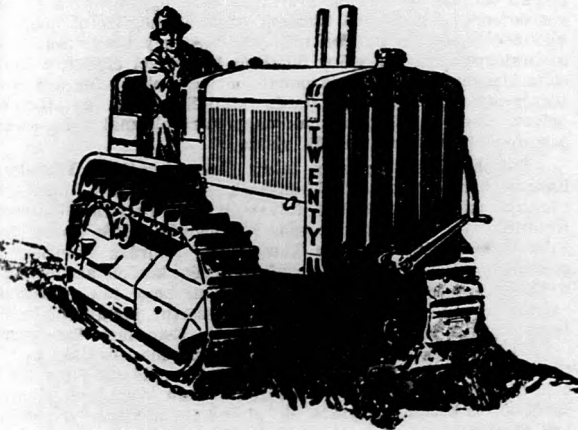
gazdát s az elért átlagár a ménéknél 1910 pengő, a kancáknál pedig 1166 pengő volt. A viszonylag kedvezőbb sertésenyésztési helyzet a kiállítási felhajtás nagyságában is éreztette hatását, amennyiben a multévi 842 darabbal szemben az idén 950 darabot hoztak fel. Ebből 570 darab cserélt gazdát. Főleg a hussertések iránt volt nagyobb az érdeklődés. Az elért átlagárak is nagyobbak a tavalyinál, mert a kanok csoportjában tavaly 250 pengőt fizettek, az idén pedig 279 pengőt adtak átlagban egy-egy példányért. A juhoknál 705 daraból mindössze 168 cserélt gazdát (24 százalék.). A kosok átlagára az idén 236 pengő volt. A baromfiak csoportjában a mult évhez viszonyítva szintén lényegesen csökkent a forgalom. Az eladott 110 darab baromfi a multévi vásárlás feleit sem éri el. A külföld részére 35 baromfit vettek meg.

Méziállítás lesz Győrött.

Március hó 23-án tartotta az Országos Méhészeti Egyesület és a Méhészek Szövetsége rendes évi közgyűlést, amelyen Niedermann Antal szövetségi elnök tartott előadást a méz értékesítéséről. A közgyűlésen elhatározták, hogy ez év július havában Győrben mézkiállítást rendeznek s arra a külföldet is meghívják. Svájból máris ezer látogató jelentkezett. A kiállítással kapcsolatosan az országos szövetség kongresszust is fog tartani.

Elutaztak a magyar gazdái fjak Németországba.

A Magyar Gazdaszövetség hetedik évi csereakciójának első csoportja március hó 24-én utazott el Tölgyes István dr., m. kir. gazdasági tanácsos, a Magyar Gazdaszövetség titkárának vezetésével. A Németországba utazó gazdái fjak a Gazdaszövetség helyiségében gyűltek össze, ahol Irády Béla, a Magyar Gazdaszövetség alelnöke intézett buzdító szavakat hozzájuk. Az első csereakciós csoporttal utazó ifjak Drezda, Lipcse, Halle, Hannover és Berlin vidékén nyertek beosztást és hat hónapi németországi tartózkodásuk alatt mint a német gazdacsaládok tagjai ismerik meg a német kisgazdák fejlett gazdálkodását. A magyar gazdái fjak a német szülők gondozása és a német Gazdaszövetség, Gazdasági Egyesületek és Mezőgazdasági Kamarák állandó felügyelete alatt állanak.

VÉTKEZEL!

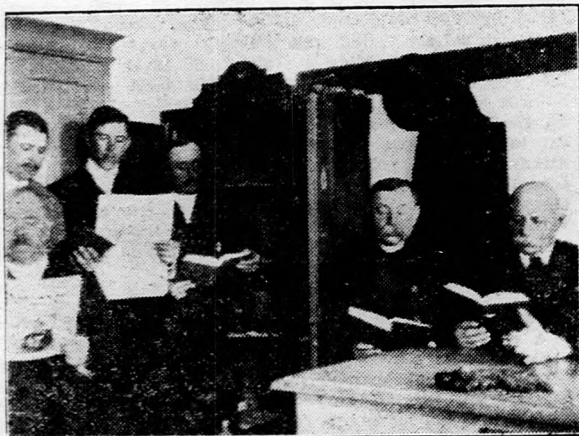
HA NEM A LEGJOBB TRAKTOROT
VESZED,
HA FRÁZISOKNAK FELÜLSZ,
HA TULFIZETED AZ OLCSÓBB GÉPET,
HA MARADI VAGY ÉS NEM OKULSZ.

Mindenki látta a Tenyészállatvásáron!

A
CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.

TRAKTOROKAT

STEYR MŰVEK RT. Budapest, VI. Csepel-u. 25.

Kép a mezőeseti gazdákör olvasószobájából.

Balról jobbra: Id. Csotka János, ifj. Csotka János, Veres Lajos, könyvtáros, vitéz Balássy Lajos főkönyvtáros, F. Szabó János községi bíró, Berecz János, a gazdákör elnöke.

A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara 535 mázsa nemesített tengeri vetőmagot oszt ki.

A földművelésügyi minisztérium eredeti nemesített tengeri vetőmagot a győri mezőgazdasági kamara útján azzal a kedvezményrel oszt ki, hogy a tengeri vetőmag, nemesítő felárát és a vasúti fuvardíjat a minisztérium viseli, a gazdák pedig csak a vetőmag tiszteki árát és a szállításhoz szükséges zsákok árát (2.20 P-vel) fizetik. A kiosztásra kerülő vetőmagban csak 100 holdon aluli azon kisebb gazdák részesülnek, akik elvégezték az őszi mélyszántást, jól gazdálkodnak és kötelezettséget vállalnak arra, hogy a kiosztott nemesített tengeri vetőmagra nézve a termelés folyamán szerzett tapasztalataikat a Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara révén a földművelésügyi minisztériummal közölni fogják. 100 holdon felüli gazdaságok hat különböző nemesített tengeri fajtaiból fajtaösszehasonlító kísérletre szintén kaphatnak nemesítő felár és vasúti fuvardíjmentesen fajtánként 20—20 kg. vetőmagot A 100 holdon aluli kisgazdák igényeiket csakis a községi előljárásnál jelentik be. Előlegül mázsánként 6 pengő fizetendő be a Kamarához. Az előleg beérkezése után történik a vetőmag kiutalása. Szállításkor a hátralékos vételár és a zsákok ára 2.20 P utánvételezve lesz. A jelentkezés határideje április 10. De kívánatos lesz az igényléseket mielőbb bejelenteni, mert azok elfogadása beérkezési sorrendben történik és miután a kiutalható mennyiség előre van megállapítva, a később beérkező igénylések teljesíthetése kockázatos.

Tenyész-bikavásár Győrött április hó 6-án.

A Felsődnántuli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége, a Kerületi Gazdakamara, valamint a kerületi vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségek és a Vármegyei Gazdasági Egyesületek támogatásával rendezti első kerületi tenyész-bikavásárját. A vásár ideje április hó 6-án délelőtt 8 órától. A vásár helye Győr, a régi Ágnyagár (Győri Ipartelepek Rt.) egyik csarnoka. A tenyész-bikavásáron kizárólag a felsődnántuli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek tagjai által felnevelt és azok tulajdonában levő törzskönyvezett szülőkötől származó tenyész-bikák és üszök, valamint szarvasmarhatenyésztő egyesületi és szövetségi tagok tulajdonát képező ellenőrzött tehének vehetnek részt. A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara működési körzete kiterjed: Győr, Moson, Pozsony, Sopron, Vas, Veszprém, Fejér, Esztergom és Komárom vármegyékre.

Schandl József dr. előadása a gyapjú értékesítéséről.

Az OMGE állattenyésztési szakosztálya március hó 24-én filést tartott, amelynek keretében Schandl József dr. egyetemi tanár, a Vasárnap mezőgazdasági rovatvezetője, előadást tartott és utalt arra, hogy a gyapjúárak hanyatlásából eredő veszteség csak úgy egyenlíthető ki, ha finomabb minőséget termelünk és a juhok tejtermelését is fejleszteni tudjuk. Az általa végzett kísérletek alapján igazolta, hogy a magyar fésűs merinó gyen-

gőbb tejelő, mint a racka, vagy a ciglya. Reigazolta, hogy 1—2 hónapi fejés a gyapjúhozamot számbavehető mértékben nem csökkentí. Igazolta, hogy kétszeri nyírás a zsíros gyapjúban 20 százalékos gyapjú többletet eredményez ugyan, de a mai rossz gyapjúárak mellett még a hosszufürtű fésűs juh kétszeri nyírása sem mutatkozik jövedelmezőnek. Ajánlotta, hogy minden juh-tenyésztő törekedjék a gyapjúhozam megtartása mellett egy fokkal finomítani a gyapjú minőségét.

Március hó 15. ünnepe Leányvár községben. A „Falusi” Országos Földműves Szövetség leányvári fiókja fennállása óta, szokásához híven az idén is megünnepelte a legnagyobb magyar ünnepet, március 15-ét Markó Aurél községi jegyző rendezésében. A Faluszövetség fiókjának nagytermében, mely izlésesen, nemzeti színekkel volt feldíszítve, este nyolc órai kezdettel folyt le az ünnepség. A Szövetség dalköre a „Hiszekegy”-et énekelte el elsőnek, amely után Markó Aurél mondott szíveikhez szóló, magasszárnyalású hazafias ünnepi beszédet. Harsányi István elszavalta a „Nemzeti Dal”-t, majd ismét a dalkör énekel hazafias magyar dalokat. Utána Markó Erzsébet „Az új térkép előtt”. Herhoffer György „A szent dal” című költeményt szavalta el. Nagy tetszést keltettek Huber Mária tanítónő által énekel irredenta dalok. Szavaltak még Stamf Károly, ifj. Harsányi István, Koch Erzsébet és Rost János. A záróbeszédet Huber Mária tanítónő tartotta. Az ünnepély után társasvacsora volt, melyen a község lakossága szép számmal vett részt.

Leleplezték Ady Endre síremlékét. Március 23-án, délelőtt leleplezték le Budapest a Kerepesi temetőben a nagy magyar költő, Ady Endre síremlékét. Az emlékművet a főváros számára Liber Endre fővárosi tanácsnok vette át, majd pedig a társadalmi egyesületek helyezték el koszorúkat a síremlékben. Este a Vigadó nagytermében Ady-emlékünnepély volt, amelyen a költő édesanyja, özvegy Ady Lőrincné is megjelent.

Új helységnevek. A belügyminiszter Dánszentmiklós községhez tartozó lakott major nevét Wekerle Sándor-major, a Vasmegeye kebelezett Magyarakeresztes és Németkeresztes községek együttes nevét véglegesen Kettőskeresztes névből állapította meg.

A m. kir. osztályorszájkát főelárusító kéri, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, szíveskedjenek a megfelelő összeget azonnal megfizetni, mert a nyereségigény és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára az előírt 30 fillér költséggel együtt, a huzás előtt kiegyenlítették. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyet nem akarják megtartani, küldjék vissza az illetékes helyre, mert a főelárusítóknak nagy kárt okoznak, ha azokat postafordultával nem kapják vissza.

Váltóhamisítás gyanúja miatt letartóztatták Watzdorff Konrád bárót. A büntetőörvényszék magánokirat hamisítás gyanúja miatt a múlt hét folyamán letartóztatta Watzdorff Konrád bárót. A báró egy százezer pengős váltót hozott forgalomba, melyen Esterházy Tamás gróf aláírása szerepel. A gróf nem ismerte el aláírása hitelességét, később azonban azt a kijelentést tette, hogy nem lehetetlen, hogy tőle származik az aláírás. A váltó azonban a gróf szerint jogtalanul került forgalomba. A vizsgálóbíró szembesítette Esterházy Tamás grófot Watzdorff Konrád báróval és a szembesítés után tartóztatta le a bárót, akinek ügyvéde felfolyamodással élt a letartóztatás ellen. A törvényszék március 23-án Watzdorff Konrád bárót szabadlábra helyezte, de elrendelte a vizsgálót további lefolytatását.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI., 29. Király-u. 59

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Ki a port a falvakból és egészséges vizü artézi kutakat!

Mostanában sok baj van a falusi kutakkal, mert a bő esőzések, így tavasz táján, megromtják a vizet. A legtöbb helyen kevés a jóvizű kut, vagy ha van, akkor meg viz nincs benne. Igen sok helyen közös kutra jár a jószág, meg az ember. Igy azután nem csoda, ha egyik-másik faluban felüti fejét a ragályos betegség. Sokszor megtörténik, hogy amikor már a betegség is szedi áldozatait, akkor gondolnak csak arra, hátha talán a fertőzés okozója az a közös kut, amelyet ember, marha és ló egyaránt használnak.

Egy derék, népét szerető főjegyző írja, hogy nincs jó vize a községben, mert a mostani kutakba alacsony talajvizet kapnak, amelybe beleszüremkedik az utcai állóviz is. „Küzdök a betegséggel, amely folytonosan a fejünk fölött lebeg, de minden fáradságunk kárba vész mindaddig, amíg egy mélyfúrású artézikutat nem tudunk csináltatni. Községem szívesen fizetné a költségeket, azonban a mai 50 százalékos pótdadó mellett nem tehetem meg. Így tehát várjuk a községek felszabadulásának idejét.“

Pedig, hogy mit jelent a jó ivóvizű kut kinnt a falvakban, azt csak azok tudják, akik kénytelenek az iszapos-szagu vizet inni.

Mindent.

Mert a falvakban egészségügyi dolgokról beszélni addig nem lehet, amíg el nem tüntetjük a port, amely megöli a községeket és nem teremünk bő és jóvizű kutakat.

Ez a két sarkalatos pontja a falu egészségügyének.

Hogy igazunk van, elég csak végigmenni a faluban olyankor, amikor a disznó-, vagy tehénpásztor hajt az utcán. Valóságos porfelhők, poroszlopok menetelnek a farka, a csorda nyomában, be egyenesen a házakba, ahol a jövőndő magyarságot tüdejében támadják meg. Majd egy óráig is eltart, míg újra kitisztul a levegő. Nyáron majd, amikor takarítás idején a kocsik százai jönnek-mennek, egész nap csukva kell tartani az ablakokat a por miatt, mert víz hiányában nem tudják locsolni az utcákat.

Pedig már egyszer ott kinnt a faluban is el kellene kezdeni a munkát, mert mindaddig elmélet marad, amit a falu megmentéséről szavalnak.

A falu főbetegsége a rossz és kevés víz. Igen sok tifuszos eset okozói voltak már azok a közös legelői kutak, amelyek tisztántartására nem igen tudnak vigyázni. Beleszik a jószág és az ember. A marha és ló szájából visszamegy a kutba a víz és ha beteg az állat, kész a veszedelem. De láttunk olyan kutakat is, amelynek környéke ilyenkor zöldes, áporodott, békanyálás vizű tó, ahonnan a kutba is belecserdögöl ez a víz.

A falu egészségügyét ott kell megfogni, ahol legközelebb van. Mert ne ábrándozunk addig kórházokról és tüdőbeteg gondozó-intézetekről falvainkban, amíg a por és rossz víz egyre szedi áldozatait.

A falusi egészségügyi kultúra nem itt kezdődik. Ezek csak az épület tetői, az alapja ott van a falusi utca porában és rosszvizű kutaiban. Az egyik a szegénység betegsége, a tüdővész táplálja, a másik az egészséges szervezetet öli meg fertőző bacillusaival. Itt kell megelőzni és megfogni a bajokat. A többi, magasiskolájú egészségügyi dolog majd azután jöhet.

A magyar falu népe érdekében beszélünk és fajtánk szeretete szólal meg bennünk, amikor három dologra hívjuk fel az illetékesek figyelmét.

Tavasszal és nyáron öntöztessék a falusi utcákat. Mindenütt van tűzoltólajt, sőt a tűzoltó-előfogató is ott áll az istállóban. Használják fel, hogy az ifjú nemzedék egészséges, pormentes levegőt kapjon a falusi utcán.

A községi és közös kutakat vizsgálják meg a hatósági orvosok, különösen nyár táján, mert a nagydolog ide-

jén verejtékező nép nem nézi, hogy milyen vizet iszik. És ha rossz a víz, szigorúan zárják le. A napokban a belügyminiszter is elrendelte a kutakra való ügyelést.

Ott pedig, ahol csak az artézikut segíthet, csináltassák meg az illetékesek.

Mert ugy hisszük, ha van egy kis pénzfeleslege az országnak, akkor abból a falu népének kell a kutait megcsinálni elsősorban, mely azt adóban kiizzadja. Az artézikutak furása ma már országos kérdés, mert igen sok faluban rettenetes az ivóvíz. Mivel pedig a községek leszegényedett háztartása nem bírja a költségeket, az államnak kell a falusi adófizetők hóna alá nyulni.

Mert artézikutakat és jó vizet kér a falu népe községeibe, hogy a száraz, kemény kenyér mellé legalább egészséges ivóvíze legyen.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájjíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MERT KIVÁLÓAN BEVÁLT ÉS BIZTOS EREDMÉNYT HOZ!

A csilisalétromot 1830 óta, tehát kerek száz esztendeje használják Európában trágyázásra és ezen hosszú idő alatt a gazdák nemzedékeit tette gazdagga.

A csilisalétrom a legjobb természetes nitrogén trágya.

Nem savanyítja a talajt!

A alkalmazására, valamint minden egyéb mezőgazdasági és üzemi kérdésre vonatkozólag tanácsot díjtalanul ad a

Komitee für Chilesalpeter in Berlin

Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája

Budapest, VII., Csengery-utca 22.

A csilisalétromot nem a reklám, hanem száz év kipróbált eredményei tették nagygyá.

Vasárnap délelőtt a mezőesáti gazdakörben.

Közepén: Berecz János elnök, id. Csothka János pénztáros, F. Szabó János bíró, Veres Lajos könyvtáros, Sz. Nagy Ferenc társelnök.

Arzént találtak egy józsaí gazdálkodó tetemében. A debreceni ügyészség néhány héttel ezelőtt névtelen feljelentés alapján eljárást indított Molnár Dánielné 51 éves józsaí asszony ellen. A feljelentés szerint Molnárné tizenkilenc évvel ezelőtt arzénal megmérgezte első férjét Pál Istvánt. Az elhunyt gazda tetemét a csendőrség kiásta és a megmaradt részeket a vegyvizsgáló intézethez küldte. Az intézet Pál István hullarészefelben nagymennyiségű arzént talált. A debreceni vizsgálóbíró intézkedett, hogy a súlyos betegségben fekvő asszonyt újból kihallgassák és szükség esetén rabkórházba szállítsák.

Halálos ágyán beismerte a gyilkosságot. Tizenkét esztendővel ezelőtt ismeretlen tettes agyonlőtte Schönberg Mór belezsnai kereskedőt. A nyomozás nem vezetett eredményre és a gyilkost nem sikerült kézrekeríteni. Néhány nappal ezelőtt Musztah belezsnai gazda, aki hosszabb ideje súlyos tüdőbetegségben szenved, betegágyához csendőrt hívattat és megvallotta, hogy annak idején ő lőtte agyon Schönberg Mót. Sógóival, Hegedűs Györggyel együtt határozták el, hogy megjelözzék a kereskedőt. Hegedűs betörte az ablakot, Musztah pedig belépett a szobába, amikor a kereskedő menekülni akart, Musztah még háromszor rálőtt. Az egyik lövés halálos volt és Schönberg azonnal meghalt. A vallomás alapján Hegedűst letartóztatták, Musztah elfogatásától elálltak, mivel halála rövidesen bekövetkezhet.

Megváltották az oláhok Fráter Lóránd korszorúit. Fráter Lóránd neves magyar dalköltő holttestét akaratókhoz híven, falujában, Érszemjében temették el. A község a trianoni határtól alig fél kilométernyire fekszik oláh területen s a szállítási alkalmával az oláh vámőrök a halotti korszorokra vámat vetettek ki. A korszorúkért negyvennégyezer lelt kellett vám címén lefizetni. Ez volt a világon az első eset, hogy temetési korszorukat megváltották. Az oláhok balkáni magatartása élénk fényt vet szomszédaink műveltségére.

Öt halászt megették a cápák. Amerikai jelentés szerint a mexikói partvidéken az elmúlt héten borzalmas orkán pusztított. A vihar felfordított egy halászfőnököt, amelyben hat mexikói halász ült. A halászok közül ötöt felfaltak a cápák. A megmenekült halász a csónak roncsaiba kapaszkodott s onnan nézte végig a szörnyetegek pusztítását. A halász két napig hanyódot a hullámok között, míg rátaláltak.

Tűzkatasztrófa három halottal a fővárosban.

Március hó 29-én délelőtt, Budapest egyik legforgalmasabb részén, a József-körut és Rákóczi-ut keresztezésénél nagyarányú tűz pusztított, mely három halálos áldozatot követelt. A József-körut 2. számú négyemeletes ház tetőzetén dolgozó szerelő munkások munkaközben remélten vették észre, hogy a tető alól füstgomolyok törnek elő. A szerelők berohantak a padlásra, hogy azon át meneküljenek el. A lángok és a borzalmas füst azonban megakadályozta a munkások menekülését és az égő padláson keresztül csupán Hufnagel Károly művezető tudott megmenekülni. A három munkás a helyszínen meghalt. Német István szénne égett, Szollár János és Udvari László pedig megfulladt a füstben.

A tűzoltóság óriási készültséggel látott hozzá az oltáshoz. A tűznek sok ezernyi nézője akadt, úgy hogy külön rendőrszázadot kellett kivezényelni a rend fenntartására. A tűzoltók csupán a legnagyobb erőfeszítéssel tudták megakadályozni, hogy a tűz az épület kupoláját ne pusztítsa el. A ház József-köruti tetőzete teljesen leégett, a Rákóczi-uti részt azonban sikerült megmenteni. A ház felső emeletének lakásai sokat szenvedtek a padlásra zudított víztömegetől. A tűzvizsgálat szerint valószínűnek látszik, hogy a tüzet gondatlanságból eldobott gyufaszál okozta.

Drága karkötőt akart adni egy tizpengős függőért. Horváth Ferencné, bihari cseléd, néhány nappal ezelőtt megjelent Schlager János dombóvári ékszerésznel és ott egy aranykarkötőt akart becsesélni egy tizpengős fülbevalóért. Az ékszerész a karkötőt megvizsgálta és megállapította, hogy a briliánsokkal díszített karkötő értéke ezerkétszáz pengő. Az ékszerész értesítette a csendőrséget a gyanus esetről és a csendőrség azonnal kihallgatták Horváthnéét. Horváthné eladta, hogy a karkötőt még 1929-ben a Hajmás felé vezetése után találta. A csendőrség nyomozást indított a karkötő tulajdonosa után.

Halott unokája látára szívészélnődést kapott egy öregasszony. Lovas István, újkigyósi béres beleszeretett egy ottani lányba, akit szülei nem akartak hozzáadni. A fiatal legény bánatában felakasztotta magát s mire észrevették, már halott volt. Mikor a csendőrök a holttesttel foglalkozkodtak, a helyszíniérre érkezett Lovas nagynyja, aki, amikor a holttestet meg látta, szívészélnődést kapott és meghalt.

Felmentették a borbélyt, aki önvédelemből két embert lőtt agyon. Wilhelm György kiszombori borbélymester még 1929 november 1-én agyonlőtte Horváth György és László Dezső földművest. Wilhelm a község koreszmájában összeszóllalkozott a földművesekkel, mivel azonban el akarta kerülni a verekedést, hazament. Horváth és László azonban erősen ittas állapotban utána siettek és késsel megtámadták a borbélyt. Wilhelm vadászfegyverével védekezett és mindkét támadóját agyonlőtte. A szegedi törvényszék nemrégiben felmentette a borbélyt s elrendelte szabadlábra helyezését. Az ügyet most tárgyalta a szegedi tábla, amely helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Élítették a pázmándi gyujtogatót. Ambrus Dezső pázmándi gazdálkodó még az 1928. évben három pázmándi gazda házát felgyújtotta. Pázmánd község lakói állandó rettegésben éltek. A harmadik tüzesetnél a csendőröknek feltűnt, hogy mindig Ambrus larmázta fel a falu lakosságát. A csendőrök vállatára fogták Ambrust, aki hamarosan bevallotta, hogy ő követte el a gyujtogatást, mert nagy öröme volt a tűzben. A bíróság a gyujtogatót most öt évi fegyházbüntetésre ítélte.

Akar sokat tojó, nagytestű, szép baromfi állományt?

Rendeljen 160—260 évi tojásáhozamu **sávozott ply-mouth** tyukjaim s azok utódaitól származó keltetőtojást. Ára darabonként 30 fillér. Szállítás rázásmentes dobozokban. Évtizedek óta bevált fajta.

Kaphatók Plymouth tyukok Rhode Island kakasok. Gabonaneműk és magvakért is szállítok.

KAPOUN ZOLTÁN fajbaromfi telepe,

Szentendre, Rév-utca 1.

Tojásáhozam ellenőrizve. Állomány törzskönyveztve.

Levelezésnél válaszbélyeget kérek.

Villanyerőre berendezett homoru borotva kőszőrülése

Angol és solingeni finom acóláru raktár

FLASNER LAJOS késműves és kőszőrülde

Budapest, VIII., József-körut 17. szám.

Kőszőrülés és javítás olcsó áron. Lánykőgépek javítása és oladása.

Vidéki rendeléseket 24 óra belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesíti.

SZIVÁRVÁNY.

Majmok a jegenyén.

Gyermekkoromban egyellen szenvedélyem volt, a tojásgyűjtés.

Ebbe egy belesodortam a bátyámat is, de különösen Horog Janit, a parádés kocsisunk fiát, hogy Jancsi barátom bizony már korá hajnalban felkelt, bemászott a baromfióba s a kalapjában hamarosan felszedte az összes kacsá-, lud- és tyuktojást, aztán eldugta a patak hidja alá, mert azt hitte, hogy a tojásgyűjtés lényege abban áll, hogy a baromfitojásokat a hid alá kell elrejtetni.

Azt hiszem, hogy a pusztán még máig sem tudják az asszonyok, hogy egy időben miért nem tojtak a baromfiak.

Mivel a tojásgyűjtés famászással járt, ennél a pontnál csuszott bele szenvedélyünkbe a baj. Ha reggel ránk adták a ruhát, estére kelve csupa rongy volt. A büntetés pedig úgy szólt, hogy ahány lyuk, annyi nádpálcaütés.

Kísérleteztek velünk zsáknadrággal. Nem ért semmit. Mi azonban tapasztalásból megállapítottuk, hogy nagyon jó, mert vastag volt s így a nádpálca kevésbé csipett azon át, mint a másféle nadrágon.

Mivel azonban a verés nem esett jól nekünk sem, gondolkodtunk, hogy hogyan tudnánk a tojásgyűjtést megcsinálni úgy, hogy a nadrágunk épségben maradjon.

Másnap már készen volt a tervünk.

Minek a ruha, mikor úgy is ruha nélkül születik az ember!

Mikor a határba értünk, levetettük a ruhánkat, elrejtettük a bokorba, jól letakartuk levéllel, aztán úgy, ahogyan a jó Isten megteremtett bennünket, elindultunk a fák alatt. Megmászunk négy-öt fát. A bőrünk szakadozott, de a ruhánk épségben maradt.

Apánk büszkén mondta anyáknak:

— Látod, leszoktak a famászásról!

Egy vércsefészék szedése közben azonban furcsa kalandunk támadt és kiderült minden.

Fent voltunk a jegenyefán. Mindig ketten másztunk fel a fészékhez, mert mind a ketten egyszerre akartuk látni, hogy mi van benne. A fészekszedésnek ugyanis ez a legnagyobb élvezete. A bőrünk persze vörös volt, kegyetlenül lesütött bennünket a nap.

A földéről néhány béresasszony ballagott haza a pusztára. Az egyik észrevett bennünket, ijedten felsikoltott:

— Jézus! — azzal futni kezdett, a többi meg utána. Meg sem álltak a házunkig. Ott aztán lihegve nógatták apámat. — Jaj tessék már jönni, majmok vannak a jegenyén.

Abban az időben még jártak a medvés és majomláncolatú komédiások. Apám azt hitte, hogy azoktól szabadult el a szóbanforgó két majom. Lekapta a szögről a puskáját, gyorsan befogatott és megérkezett a jegenyészhez.

Nagyot nézett azonban, mikor a majmokban két szép pirosra sült fiát ismerte fel. Menten leparancsolt bennünket a fáról s mert a falun kellett keresztül menni, nehogy szeggyent valljon velünk, bedugott bennünket az ülés alá. A nádpálca a hosszú pihenéstől már poros volt, mikor otthon elővette, de akkor meg is fogadtuk, hogy a nadrágot többé nem vetjük le, mert megint úgy tapasztaltuk, hogy hiába, a világon nincs jobb nadrág a nádpalcát illetleg.

NYÁRY ANDOR.

Tiszaufylaki
bajuszpedró

csak a ROJKÓ névvel és rózsaszínvédjeggyel valódi

TANÁCSADÓ

Kérdés: Nálunk még március elején kidobolták, hogy a tengeri kórák és csutkák március 15-ig megsemmisítendők. Szeretném tudni, hogy a miniszteri rendelet is így intézkedik-e? (L. L.) — **Felelet:** A tengeri kórák és csutkák az 1928. év április 28-án megjelent 38.030. F. M. számú miniszteri rendelet szerint nem március 15-ig, hanem május 15-ig kell elégténi, illetleg felhasználni.

Kérdés: 1. Vánör szeretnék lenni, hívó forduljak? 2. A leventék táncmulatságot szeretnék rendezni, azonban a zenészek sokat kérnek. Lehet-e kedvezményes áron esetleg katonai zenészeket hívni a mulatságra? 3. Szükséges-e esendőellenkezés a leventebálon? (P. L., Szentek.) — **Felelet:** 1. Amint azt már több alkalommal megírtuk, különösebb iskolai előképzettség nem szükséges. A magyar állampolgárságon kívül a szolgáltatni alkalmas testalkat, betöltött 18-ik életév és lehetőséghez képest önfen tartalom. Jelentkezhet a vármókerületi parancsnokságon. 2. A katonazenekar-végzett forduljanak valamelyik ezredparancsnoksághoz. Még jobb lenne, ha valamelyik leventezene-kart hívnák el. 3. Igen.

Kérdés: Tojással akarok kereskedni, szükséges-e hozzá engedély és milyen időre adnak ki ezt? (F. Gy., hű előfizető.) — **Felelet:** Rendes iparengedélyt kell váltani, visszavonásig érvényes.

Kérdés: Kereskedelmi tengerész akarok lenni, hová forduljak? Van-e nálunk tengerészeti iskola? (A. J., Mezőberény.) — **Felelet:** 1—2. Magyarországon jelenleg tengerészeti akadémiák nincsen, hiszen tengerünk sincsen. Háború előtt volt Fiumében. Most az olaszoké. Tengeri hajója csak a Magyar Kelettengeri Hajózási Részvénytársaságnak van, amely a szükséghez képest időnkint szokott felvenni tengerésztiltszteknek alkalmas ifjakat. Itt megkivánják a felsőpariskola négy osztályának elvégzését, vagy érettségi bizonyítványt és a Budapesten lévő egyéves hajószíni tanfolyam felhallgatását. Tanfolyamra csak az mehet, aki érettségi után egy évig gyakorlati szolgálatot teljesített valamelyik hazai hajószíni társaságnál.

Kérdés: Bátyám 1908-ban a győri káptalan egyik uradalmába szegődött cselédnek. Az uradalom megszűlése után osztrákok kezébe került. Bátyám most osztrák állampolgár. Hogyan jöhetne magyar földre? (N. J., Markotabölgöde.) — **Felelet:** Érvényes osztrák utlevéllel utazzon haza. Itt kérjen a népjóléti minisztériumtól lakhatási engedélyt, majd pedig egyidejűen a belügyminisztériumtól kérje magyar állampolgárságának elismerését. Az állampolgárság utonnan való megszerzéséhez a saját születési bizonyítványán kívül, szüleinek házasságlevele, valamint azoknak születési bizonyítványa is szükséges.

Kérdés: 1. Magam akarok készíteni baromfikeltetőgépet. Tervem kész, úgy hiszem, jól be is válik. Szeretném tudni, hány fok melegen kell tartani a keltető hőmérsékletét, hogy a tojások kikéjljenek? 2. Hány nap alatt kel ki a csibe a keltetőben? (596-os számú előfizető.) — **Felelet:** 1. A keltetőgép átlagos hőmérsékletének 39,5 Celsius foknak kell lennie. Az utolsó napon 40 fok Celsius meleg szükséges. 2. Huszonegy nap alatt.

Kérdés: Kapható-e a közlekedési szabályrendelet, amelyben a kerékpáros az új rendje megtalálható? (P. O., Lepsény.) — **Felelet:** Kladdóhivatalunkban kapható, ára 2 pengő 50 fillér. A rendeletben mindent megtalál az új közlekedési rendre vonatkozóan.

Kérdés: Mennyi a pengőértéke az 1922. évi 210 koronának? (V. I., Kustányszeg.) — **Felelet:** 1922-ben állandóan esőkent a korona értéke. Januártól június végéig az átlag értéke a kért összegnek körülbelül 1 pengő 60 fillér, júliustól december 31-ig körülbelül 90 fillér.

Kérdés: 1. Mikor lesz az államvasutaknál felvétel? 2. Négy gimnáziumi osztályt végeztem, milyen minőségű beosztásra számíthatok a felvételnél? (H. Sz., Kispesz.) — **Felelet:** 1. Sajnos, ezt előre nem tudjuk, forduljon az államvasutak igazgatóságához vagy pedig valamelyik üzletvezetőségéhez. 2. Lehet irodakezelő, pályafelügyelő és kalauz, esetleg kisebb állomáson állomási előjáró. Az utóbbihoz azonban ma már legtöbb esetben megkivánják a vasuti tanfolyam elvégzését. A vasuti tanfolyamra érettségi és egy évi gyakorlati szolgálat után veszik föl a hallgatókat.

Kérdés: Kapható-e a „Székelyek“ című irredenta szindarab? (D. S., Sármező.) — **Felelet:** Sajnos, a „Vasárnap“ azon száma, amelyben a kért darab megjelent, kifogytak. Forduljon talán a szerzőhöz, kinek címe: Kúthy György főhadnagy, Dunaföldvár.

Kérdés: 1. A közigazgatási bírósághoz már régebben kérvényt intéztem, amelyben kértem, hogy új tárgyalást rendeljenek el egy régebbi peremben. Szeretném tudni, hogy felérkeztek-e az irások és mi történt velük? 2. Kapható-e az „Ifjusági a Világháboruban” című könyv és mi az ára? 3. A „Szibériai nagytetű” műve kötésben jelent meg? (V. S., Zagyva.) — **Felelet:** 1. Ajánlott levélben sűrűsse meg a magyar királyi közigazgatási bíróságnál. 2. Kiadóhivatalunk utján beszerezhető. Ára 3 pengő. 3. Egyszerű kemény kötésben.

Kérdés: Milyen távolságban álltethet akácját a szántó-föld határmegyéjén? (K. B. N.) — **Felelet:** Határozott szabály erre vonatkozóan nincs, kifejlődött jogszokás, hogy a fa az ön földje legyen.

Kérdés: 1. Kisiparos vagyok, forgalmi adómat száz százalékkal emelték fel, holott keresetem felével csökkent. Hová forduljak panasszal? 2. Hogyan tárolható el a legkönnyebben a kék- és a fekete? 3. Melyik szőfőrtkolat ajánlják? 4. A mesgyében több fa van. A fák kárt okoznak és szomszédom többszöri felszólításra sem vária ki a fákat? Mit tegyek? 5. Szomszédom néhány fát kivágott a mesgyén lévőkből, azonban én nem kaptam a fából. Jár-e nekem valami és ha igen, hogyan követeljem tőle? (P. L., Kiskorád.) — **Felelet:** 1. Forduljon az illetékes királyi adóhivatalhoz, ha kérését nem intézik el, úgy éjjen panasszal a magyar királyi közigazgatási bíróságnál. 2. Innen megmondani nem tudjuk, ennek több oka lehet, tanácsoljuk, hogy ne piszkálja, mert elmérszedhetik. Forduljon orvoshoz. 3. Leginkább ajánlható az állam által rendezett autózestől tanfolyam, melyet a magyar királyi felsőiparisiskolán (Budapest, VIII., Népszínház-utca 8. szám) szoktak megtartani. A tanfolyam hat hetes. Tanulmányi költség és vizsgadíj körülbelül 200 pengő. 4. Panaszával forduljon a községi előjáróság-hoz, amely az ügyet megvizsgálja. 5. Szomszédja fájából semmiesetre sem jár önnek.

Kérdés: Lesz-e a folyó évben kézműves tárlat? (E. S., Ráckeve.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint 1930-ban nem terveznek kézművesipari tárlatot. Ha lesz, úgy lapunkban hírt adunk róla.

Kérdés: Negyvenéves családos ember vagyok, Kanadába szeretnék menni. Nincsen utiköltségem, úgy hallottam, hogy a farmok kivételül az embereket, ha úgy érvig ingyen munkát vállal. Igaz-e ez? (M. M., Csavánápáca.) — **Felelet:** Az akcióról nincsen tudomásunk. Forduljon a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Irodához (Budapest, VIII., Fiumei-ut), amely válaszbélyeg ellenében készséggel ad tájékoztatást a kanadai viszonyokról.

Kérdés: 1. Melyik könyvben találok meg Zagyva várának történetét? 2. Milyen életkortól lehet Belgiumba kivándorolni? (P. R., Zagyvaróna.) — **Felelet:** Gabányi János ny. tábornok „Magyar várak legendái” című könyvében feldolgozta Magyarország várainak történetét. A háromkötetes mű kiadóhivatalunk utján beszerezhető, ára 24 pengő. 2. Férfiak betöltött 21. évtől. Forduljon a magyar királyi állami munkaközvetítő hivatalhoz (Budapest, VIII., József-utca 33.)

Építési és tervezési munkákban

feltétlenül forduljon irodámhoz ajánlattételre.

Izlés, csinosság, szépség, praktikus, olcsó megoldással a környék legszébb épületét fogja kapni.

„Építetők tanácsadója”

című könyvemet P 5. — utánvét mellett bárkinek megküldöm

Építési kölcsönöket szerzek.

ERTL VIKTOR

építészmérnök

Budapest, Erzsébet-körút 2. II. 16.

Kérdés: 1. Hány százalékat veszít súlyából a mészke kiégetés alkalmából? 2. Van-e különbség a fekete vagy fehér mészke fajsúlya között? (14.911. számú előfzető.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 30—40 százalékat. 2. A fekete fajsúlya 8—10 százalékkal nagyobb, mint a fehér mészke.

Kérdés: 1. Másfél lóerős motort szeretnék szeretetlani kéreklapomra. Szükséges-e ahhoz engedélykiállítás? 2. Körülbelül mennyibe kerül? (S. A., Nyíregyháza.) — **Felelet:** 1. Szükséges. 2. Körülbelül 300 pengő.

Kérdés: Nagynémem férjével együtt tanár volt a vakok intézetében. Már öt éve nem tudok rólok semmit. Szeretném tudni, hogy hol laknak a fővárosban? Hová forduljak?? (Sz. G., Szakmár.) — **Felelet:** Forduljon a magyar királyi államrendbőség budapesti bejelentő hivatalához, ahonnan 56 fillér ellenében megküldik önnek a kért címet. Vagy pedig még egyszerűbb, ha a Vakok József nádor Intézetéhez fordul (VII., István-ut 95.), vagy pedig a Vakokat Gyámollító Országos Együlethez (VII., Hermina-ut 7.)

Kérdés: Mikor szűnik meg a sertéskivétel az országból? (F. J., Orosháza.) — **Felelet:** Egyelőre nincs szó róla, sőt, amely nyíre rajtunk áll, mi mindénáron emelni szeretnénk az állat kivételt.

Kérdés: Ki köteles a kéményt megcsináltatni, a haszonélvező, vagy a tulajdonos? (Sz. M., Szárköly.) — **Felelet:** A kéményeket a haszonélvező köteles megcsináltatni és általában mindazokat a javításokat, melyek a házának karbantartásával felmerülnek, a haszonélvező tartozik viselni.

Kérdés: Házam előtt útipítés céljára egy méter széles sávot földemből le akarok csatolni. Követelhetek-e érte valamit? (2697. előfzető.) — **Felelet:** A kisajátítási törvény szerint, a kisajátítást szenvedőket kártalanítani kell. A kisajátítási eljárás során a szakértők meghallgatása után történik döntés afelel, hogy négyzögölenként mennyi a kártalanítás.

Kérdés: Férjem minden ragyogót lányára hagyta, nekem csak holtig tartó haszonélvezetet juttatott; hogy támadhatnám meg a végrendeletet; van-e jogom ehhez? (K. L.) — **Felelet:** A végrendeletet nem támadhatja meg, mert az özvegyet csak a haszonélvezeti jog illeti meg. Esetleg közszerzeményi igényét perrel is érvényesítheti.

Kérdés: Megbizottunknak átadtunk száolton pengőt meghatározott céllal, de nem tud róla elszámolni, nyújtak-e nem tud felmutatni, hova forduljunk ezen ügyben? (M. T.) — **Felelet:** Sikkszálás miatt feljelentést kell ellene tenni és a polgári bíróságnál is be kell perelni a száolton pengő megfizetéséért.

Kérdés: 1. Még 1915-ben, az olasz harctéren katonai zoolomból ötven koronát jegyeztem hadikölcsön céljára. Hol tudnám most a kölcsönvetet értékesíteni? 2. Sok svábbogár van a házamban, hogyan lehetne a bogarakat hatásosan kiirtani? (Előfzető, Békéscsaba.) — **Felelet:** 1. A kormány egyelőre csupán az ötezer koronán felüli hadikölcsönjegyzőket részesíti segítségben. A kisebb jegyzőkre majd később kerül sor. 2. A svábbogarak buváhelyein a schweinfurti zöld nevű mérges port kell elhinteni. A por drogériában kapható.

Kérdés: 1. Ideggyógyászhoz akarok fordulni, kérek néhány pesti címet. 2. Igaz-e, hogy a Balaton környékén a fürdőidény alatt árnya szokott lenni az élelmiszer? 3. Tanácsos volna-e egy kisebbfajta birtokot venni a Balaton mentén, ha ott az értékesítés jobb, mint másutt? 4. Mi célja az Amizoni Károly-féle nevelőintézetnek és a cinkolai háztartási iskolának? 5. Kit vesznek föl a fenti intézetekbe? (Hü olvasó, N. K.) — **Felelet:** 1. Budapesten sok kiváló ideggyógyász van, mi itt néhány nevet közlünk, forduljon valamelyikhez. Nemes-Nagy Zoltán dr., IV., Váci-utca 66., Schaffer Károly dr., IV., Kálvin-tér 4., Szalay Károly dr., VII., Murányi-utca 1., Ranschburg Károly dr., IV., Bécsi-ut 1., Máday Imre dr., VI., Aréna-ut 108., stb. 2. Igaz, a fürdőidény alatt emelkedni szoktak az élelmiszerek. 3. Ez a helytől és a birtoktól függ. Azt hisszük, hogy ajánlatos. 4. Mindkét intézet növeveléssel foglalkozik és célja a gyakorlati életre való előkészítés. 5. A növendékeket negyedik polgári iskola elvégzése után veszik fel. Vannak bentlakók és kijáró növendékek. Az intézet három évfolyam. Felvételt végett az igazgatóság-hoz kell fordulni. Az igazgatóság egyébként válaszbélyeg ellenében szívesen küld részletes tájékoztatást.

Kérdés: 1. Nénem hadiözvegy és már négy év óta nem kaptott segélyt. Hová forduljon? 2. Férje altiszt volt, mennyi a havi járuléka? 3. Mi Rothermere lord címe? 4. Mennyibe kerül Angliába egy levél küldése? (Hü előfzető, N.) — **Felelet:** 1. Forduljon kérvénnyel a magyar királyi népjóléti miniszter urhoz. 2. Havonként 10 pengő. 3. Lord Rothermere London, EC. 4. Carmelite Str. Daily Mail. 4. Negyven fillér.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

l . p . p . o . t . g . a . u .

(Beküldte Heszler István Kishereendről.)

2. Szórejtvény.

Március szombatos R & &

(Beküldte Szebellédy István Gyöngyösről.)

3. Számrejtvény.

Epi, cípi, rosal, mácsk, áho, znyu,
lnít, ilo, Sdej, ó.

(Beküldte Babuskoff Rózi Csanádpalotáról.)

4. Szórejtvény.

ibolya képes heflap

(Beküldte Major Ferenc Bősárányból.)

5. Pótlórejtvény.

— onka — lku — olló — kos
— sír — orma — ész — óka

(Beküldte Kiszner Mihály Kistelekről.)

6. Szórejtvény.

XX cipézszerszám X férfinév S

(Beküldte Otolcz Péter Drávaszentseről.)

7. Szórejtvény.

H menyasszony G táplálkozik (-e) A $\frac{ha}{bá}$
(a=m)

(Beküldte Lázár László Tiszakürtről.)

8. Pontrejtvény.

. a . y . r . r . z . g . e . s . e . b . r . z . g

(Beküldte Kósa Ferenc Kerkakutarsól.)

9. Szórejtvény.

pá pá halfajta
(p=k)

(Beküldte László Lajos Deesről.)

10. Szórejtvény.

Schmoll

(a=ó)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

11. Szórejtvény.

a dolgok lelke Balaton
60

(Beküldte ifjú Kis Bagoly József Botytkáról.)

12. Névrejtvény.

Nóra, Béla, Endre, Dezső, Ernő, Rudolf, Cecília, Elemér.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy város nevét kapjuk.

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

13. Szórejtvény.

48 év néz tűzoltó munkája

(Beküldte v. Balogh László Dögéről.)

14. Pontrejtvény.

D . á . F . r . n . a . a . a . ö . c . e

(Beküldte Horváth György Nagybátonyból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 17-ik számban közöljük.

A 11-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Rejtett nevek: Győr, Zala, Veszprém, Vas, Tolna. 2. Szórejtvény: Szegény embert még az ág is huzza. 3. Szórejtvény: Tepertő. 4. Pontrejtvény: Piros rózsá, kék nefelejts. 5. Szórejtvény: Sárospatak. 6. Szórejtvény: Zongora. 7. Pontrejtvény: Szerlem az élet ezen a világon. 8. Szórejtvény: Madárdalos kikelet. 9. Szórejtvény: Csokoládé. 10. Szó- és betűrejtvény: Időközben ne beszéljess. 11. Szórejtvény: Büntető parancs. 12. Szórejtvény: Délbáb. 13. Névrejtvény: Debrecen. 14. Szórejtvény: Pergőtűz. 15. Szórejtvény: Hullám. 16. Névrejtvény: Zrinyi Miklós.

Helyesen megfejtették: Niklai István, Kovács Lukács, ifj. Szűcs István, Spissák Henrik, Vég István, Mrázik József, Benkő Julianna, ifj. Szabó Mihály, Privigyel István, Sz. Balogh Lukács, Kiss Sándor, Hubay Miklós, Mezőtárkányi Földmívelés- és Kiszgazda-Kör, Ágó Béla, Brücher József, Martin Antal, Gergely Géza, Franenhoffer Ferenc, Kiszner Mihály, Simon István, Kovács István, Kiss Jenőné, Puh Irén, Glebítz Márton, Reichardt István, Pár István, Korpádi Dezső, Janken István, Vörös kisbíró, ifj. Tárkányi János, Szabó Ernő, Kattavics Irma, Vajda Dániel, Burkali Gergely, Csobán Erzsébet, Asbóth Mária, ifj. Suszter József, Ács Mihály, Siposs Lajos, Szebellédy István, Babuskoff Rózi, Gerits Vendel, Hntasi Vilmos, Laki Dániel, Berecz István, Heszler István, Molnár Kálmán, Majzik Gábor, Szilágyi Ferenc, Dombi József, Illés Iduka, Koós János, Seregélyi Iduka, Kósa Ferenc, Községi előjáróság Nagybózsza, Kövér Gyula, Sabácz István, Vörös Sándorné, Timár Gergely, Német Ferenc, Tomecz Gyula, Kósik Böske, Győri Pál, Németh György, Vég István, Pető Jenő, Végh Ignác, Májér Károly, Sipos Sándor, Molnár László, Czeiler Péter, Somogyi Marcsa, Szabó Károly, Sztraka Ferenc, Dasik András.

Jutalomkönyvet nyertek: Vörös Sándorné (Kustánszeg), Molnár Kálmán (Mesterszállás), Korpádi Dezső (Értény), Kiss Jenőné (Jászárokszállási Katolikus Kör) és Benkő Julis (Oroklán).

A 12-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Notterpeck és Mokossényi

orvosi műszer- és kötszer-üzem

BUDAPEST,

Főhivatal:

VIII., József-körút 31/b.

(Kölcsey-utcai oldalon)

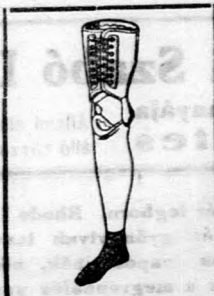
Telefon: József 414-35.

Üzem:

VIII., Német-utca 28. sz.

Mindennemű speciális:

Művégtagok
Tehermentelő gépek
Műkarok
Műkezek
Testgye-nesítők
Modern és egészségügyi
haskötők

Sérvkötők
Ludtál-
betétek
Orthopéd-
cipők
Gummi-
harisnyák
Kötiszerek
Fűzők

Magyarországon a speciális alumínium-műlábak egyedül készíthetők.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(34. közlemény.)

Alázatos fejöket lehajtották, a föld porát nézték s így nem is tudták, hogy mi készül fölöttük; hogy a felhők gyülekeznek, a fecskék alacsonyan röpködnek s a fák levelei esőt várva, lehorgasztyák leveleiket.

Csak akkor neszeltek fel, mikor az ég nagyot dörent.

A koma felmézett az égre:

— Ejnye a jóságát! — neszült meg a sűrű, tömött, fekete felhő láttára s mindjárt oda is szolt az elől kántáló női személyzetnek. — Jó lesz ám, ha sietünk, mert a nyakunkon a vihar.

A vénasszony, mint afféle vénasszonyok, rettenetesen félt az égzengéstől és a villámlástól. Az eső még nem is esett, de azért a legelső ténykedése az volt, hogy a felső szoknyáját a fejére hajtotta.

A bakternek is sietős lett az utja. A harangozó csak azt fájlalta, hogy nem harangozhat a felhő elébe.

A legények is nógatták az előljárókat.

Siettek is. De már késő volt. Alig értek a hegy alá, rázendített az ég, a villám vagdalózdott s az eső nagy, lomha cseppekben megeredt.

A koma nyugtalanul toporgott. Az este is erősen közeledett. A falu még messze volt. Mire oda érnek, úgy megáznak, mint az öntött ürge. De hát mit csináljanak, hova menjenek?

Amint szorongva tünölődött, tekintete rávetődött Kovácsék présházára.

A szive megdobbant.

A présház-szoba ablakából világosság szűrődött ki. Tehát ott vannak.

A felfedezésnek nagyon megörült s mindjárt oda szolt a vezetőknek:

— Kanyarodjatok fel a hegynek. A komámasszony a présházban van. Világos az ablak.

A bucsusok is megörültek a váratlan hírek. A présházban meghúzódhatnak a vihar elől.

Siettek, a lány csak birtak s éppen akkor értek oda s az ajtót éppen akkor zörgették meg, mikor Vica a keresztapjára terelte a szót.

Vica a zörgetésre felijedt:

— A... ki lehet ez?

Ferkó az ablak felé mutatott:

— Nézz ki csendben az ablakon.

A lány az ablakhoz ment, az üveg sarkán tenyerével ráernyőzött az ablakra, de alig vetett egy pillantást a ház elé, nagyon megijedt:

— Szent Isten! A köröztapám van itt a bucsúsokkal.

Ferkó elsápadt:

— Ejnye a nemjóját!

Az ajtót ismét megrögtették.

Ferkó ide-oda kapkodta a tekintetét.

— Be ne ereszd őket!... Hova bujjak?

Vica a nagy, pántos ajtóra mutatott:

— Menj a pincébe!

Ferkó indult is, de alig ért a kemencéig, az ajtó kinyílt s a bucsusok a koma vezetése mellett beözönlöttek a szobába.

Ferkónak csak annyi ideje volt, hogy a kemence mellé húzódnak.

A koma mutatoujjával megérintette csuromvizes kalapja szélét és nyugalmat talált hangon megszólalt:

— Minden jótét lélek dicséri az Urat!

Vica hol elpirult, hol elsápadt. Azon járt az esze, hogy mi lesz akkor, ha a keresztapja és a bucsúsok észreveszik Ferkót. Mit szólnak, ha megtudják, hogy ketten vannak a présházban.

A koma megmagyarázta jövetelök okát:

— Itt jöttünk a szőlők alatt. Ránk szakadt a vihar. Láttuk, hogy a présházban világos van. Mondok, gyerünk, azokat az Isten a mi számunkra küldte ide.

A bakter a pipájával dolgozott:

— Ugy kell lenni! Különbem nem volnának itt.

Vica nagyon zavartan beszélt:

— Itt ért az eső... Édesanyám csak most ment haza.

A koma megcsóválta a fejét:

— Egyedül vagy? Szegény lányom! — mondta részvétellel. — Tudom, hogy féltél!

Vica nem szolt.

Ferkó lapult, mint a béka, mikor gólyát lát.

A koma Rézire mutatott:

— Ó meg az uton csatlakozott hozzánk.

A vénasszony is elpanaszolta a maga bánatát:

— Én meg úgy jártam, hogy nyaralók kéredeztek hozzám. Az ember azt mondta, hogy ő álomtitkár volna.

Mire hazamentem, hát kirabolta a lakást. Most azért megyek a bucsuba, mert ott sok ember megfordul, tán megtalálom.

— Mi meg a bakter komámmal, — szolt a harangozó — a harangozás végett megyünk. Azt mondják, hogy a barát valami szépen huzza a harangot. Szeretnénk a for-télyát kitanulni.

Vica azt sem tudta, hogy mit csináljon. Zavartan mutatott a padra:

— Üljenek le! Ki hol talál helyet... Jaj, de megijesztettek.

A koma nagyon atyáskodón beszélt:

— Most már ne ijedez, lányom! Jó emberek vagyunk valamennyien. Majd elrendezkedünk. Legalább nem lesz olyan egyedül ezen az elhagyatott helyen.

Ferkó megmozdult.

A koma a kemence felé nézett. Meglátta Ferkót. Majd hanyatt esett bámulatában:

— Hát te? — kérdezte zavartan.

Ferkó nem tudta, hogy mit csináljon, bambán hebegte:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Mindenki Ferkót nézte, a szemek kimeredtek s a szobára kinos csend szakadt.

A bakter a harangozóknak odasugta:

— Azt a kisívóját, de megzavartuk őket!

A koma Ferkóra meresztette bozontos szemeit:

— Mit keresel itt?

Vica a füléig pirult:

— Hát csak úgy... Itt van.

Ónodí Szabó Lajos

baromfi tanyája
Szenies

Állami ellenőrzés alatt
álló törzstenyészet.

Amerikai fehér leghorn, Rhode Island Red, bronzpulyka és gyöngytyúk tenyésztés. — Tenyésztőjások napocsibék, növendék és tenyészállatok a megrendelés sorrendjében szállítatnak. — Elít törzsek magas tojáshozamra és nagy testsúlyra kiválókatva.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. Gy., **Legyesbénye:** Rejtvényeiből közlünk. Verse fejlett érzékről és versírói készségről tesz tanúságot, csak azt kifogásoljuk, hogy egyetlen új gondolat, új kép nincs benne. Ha valaki ilyen tárgyat választ, akkor azt úgy kell feldolgozni, hogy ez a közkeletű gondolat új színt, új csengést kapjon. — K. J., **Homokszentlőrinc:** Közlünk belőlük. — P. K., **Nagyrada:** Okos és megszívlelésre érdemes elképzeléseket közlünk. — Sz. J., **Csanádpalota:** Mindkettőnek — különösen A Szív-nek — gondolata megkapó; kár, hogy a formai megoldás kezdetleges. Ezen a téren kellene tökéletesedni, mert mondanivalója van. — Ifj. F. S., **Biharnagybajom:** Keresztrejtvénye jó; amint sor kerül rá, közöljük. — S. M., **Dunavecse:** Valamelyiket közöljük. A tréfa nem vált be. — K. L., **Kisújszállás:** A három közül egy bevált. — D. A., **Csabaj:** Közölünk belőlük. — T. S., **Rábaszóvár:** Közöltük. — Ifj. M. J., **Lesenceltvárad:** A kérdézet verseskönyv ügyében forduljon a Haladás-nyomdához, Pécsre. Körülbelül egy pengő az ára. Sajnos, egyik sem alkalmas a közlésre. A „Lelki győzelem” sőtét hangjára a mai napokban nincs szükség. A másik is lemondást hirtet. *Álmodozó lelkek formáját mutatják, ílyet versben leírni nem szabad.*

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április hó 6-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Csépa, Füllöpszállás, Kis-kundorozsma, Kőtegyán. — Ló-, sertés- és kirakodóvásár: Debrecen. — Kirakodóvásár: Makó, Mezőberény.

Április hó 7-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Berzence (sertésvásár bizonytalan), Cece, Csetény, Dees, Döbrököz, Fehérgyarmat, Győr, Kenderes, Kétegyháza, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Kőszeg, Lovasberény, Mezőkeresztes, Mészla, Nádudvar, Nyírbakta, Nyíregyháza, Pécs, Püspökhatvan, Püspökánad, Rétság, Sajóvárkony, Sárvár, Somberek, Szőlősgyőrök, Tiszacsege, Vámosmikola, Várpalota, Vörs (sertésvásár bizonytalan), Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Ercsi, Pásztó. — Kirakodóvásár: Nagylózs, Tiszadob. — Lóvásár: Sopron.

Április hó 8-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gáva, Gesztely, Kéty, Kölesd, Mikes, Szakály (sertésvásár bizonytalan), Szentgál (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Ercsi, Pásztó. — Állatvásár: Mezőkomárom.

Április hó 9-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Mórád, Nagyfüged, Nagykönyl (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Csorna. — Kirakodóvásár: Mezőkomárom.

Április hó 10-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Kaposszekcső (sertésvásár bizonytalan), Kiszombor, Lenti (sertésvásár bizonytalan), Pápateszér, Sátoraljaújhegy. — Állatvásár: Devcsér, Mezőkövesd.

Április hó 11-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Szentés, Tab (sertésvásár bizonytalan), Veszprém. — Állatvásár: Mindszent.

Április hó 12-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Badacsonytomaj, Nagyhasánsy, Rácalmás, Szentlőrinc. — Sertésvásár: Kistelek. — Kirakodóvásár: Mindszent, Szentés. — Marha- és kirakodóvásár: Szentgyörgyvölgy.

TRÉFÁK

A templom száma.

Ketten beszélgetnek:

— Miért nincsen numerus a templomom?
— Miert csak azért, mert ott a főnének és a végrehatóknak semmi keresnivalója nincsen, böcsület ember meg anélkül is odatalál.

(Beküldte Péter Jenő Káváról.)

Együtt.

A nagysága és a cseléd bevásároltak. Mikor hazatérnek, a nagysága a homlokára üt és felkiáltott:

— Jaj, Mari, elfelejtettük a törött cukrot.

— Jé, jé — felelt Mari — milyen marhák is voltunk.

(Beküldte Frauenhoffer Ferenc Szarvasról.)

Tréfás kérdések.

— Miért teremtették a krumplit?

— Hogy a szegény ember is leluhasson valamiről bőrt, ebben az adóterhes világban.

Mik az ikrek?

— Azon bajok egyike, melyek párosával jönnek.

Mit jelent a házasság?

— Egy asszonnyal több, egy férfivel kevesebb.

(Beküldte Péter Jenő Káváról.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 31-én.)

GABONATÖZSDE.

KÉSZÁRUPÍAC.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapestben.

Buza tiszavideki 77 kg-os 23.40—23.60, 78 kg-os 23.75—23.85, 79 kg-os 24.05—24.20, 80 kg-os 24.20—24.30, felsőtiszai 77 kg-os 21.40—21.70, 78 kg-os 21.60—21.90, 79 kg-os 21.80—22.00, 80 kg-os 21.95—22.15, fehérmegyei 77 kg-os 20.75—20.90, 78 kg-os 21.00—21.15, 79 kg-os 21.20—21.35, 80 kg-os 21.35—21.50, dunántúli 77 kg-os 20.65—20.90, 78 kg-os 20.90—21.15, 79 kg-os 21.15—21.35, 80 kg-os 21.25—21.50, pestvidéki 77 kg-os 20.80—20.95, 78 kg-os 21.00—21.15, 79 kg-os 21.20—21.40, 80 kg-os 21.35—21.55, bácskai 77 kg-os 20.0—20.95, 78 kg-os 21.00—21.15, 79 kg-os 21.20—21.40, 80 kg-os 21.35—21.55. — Rozs pestvidéki 11.30—11.60, más 11.30—11.60; sörárpa 17.25—19.25, egyéb 16.00—17.50, takarmány 13.00—13.50, elsőrendű 14.00—14.25; köles 8.50—10.00; zab, elsőrendű 13.10—13.60, közép 12.60—12.95; tenyeri tiszai 11.85—12.00, dunántúli 12.10—12.40; korpá 7.90—8.10 pengő méter mázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 20.84—20.85, októberre 19.83—19.84. — Rozs májusra 11.65—11.70, októberre 12.65—12.70. — Tenyeri májusra 11.72—11.73, júliusra 11.93 pengő méter mázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—54, duplanullás finom tészliszt 40—44, nullás 40—44, kettős főzliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40, hatos 36—38, nullás rozsliszt 40—42 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A vetési idény előrehaladásával a forgalom egyes cikkekben némileg mecsappant. Lohere iránt a belföldi kereslet kisebb, azonban külföldről állandóan élénk érdeklődés mutatkozik és több tétel került magasabb árakon elhelyezésre. Lucernamag: Jámínió-szerű áru élénk keresletnek örvend; ugy belföldön, mint külföldre nagyobb tételek kerültek eladásra emelkedő árak mellett. Tavaszai búkkönyben a kereslet gyenge, ára csökkenő irányzatot mutat. Baltacim-mag, köles és muhar-magban kisebb az érdeklődés. Takarmányrépamagból a legtöbb faj kifogyott, azonban a kereslet is már némileg gyengébb, ára nem változott. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersáruért, Budapest: Lohere 80—95, lucerna 125—140, nyulzapuka 70—75, baltacim-mag 46—48, Viktória-borsó 28—32, Express-borsó 28—32, ősziborsó 15—18, tavaszai búkköny 22—23, kendermag 27—29, napraforgó, fehér 22—24, mák 120—128, vörös köles 9—10, csillagfürt, fehér 14 pengő.

Abrahtakarmánypiac. Árpakörpa 12, borsóhéj 12, buzakörkoly 9, buzakörpa 8—8.50, buzatakarmányliszt 10.25—10.50, konkolydara 11, lenmagpogácsa 25, napraforgópogácsa 14.50, repcepogácsa 13.50, répaszólet, száritott 9.50, rozskörkoly 9, rozskörpa 8.50—9, rozsoesü 9, rozstakarmányliszt 10.25—10.50, szójabab-pogácsaliszt, nagyban 26, klesinyben 28, tökmagpogácsa 18 pengő méter mázsánként.

Burgonya. Nyári rózsaburgonya 6.50—7, őszi rózsaburgonya 4.50—4.75, Ella burgonya 4—4.50, Krüger burgonya 3 pengő méter mázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 7—7.60, réti széna, másodrendű 6 5.80—6.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 4—5.50, muharszéna 8.25—8.50, lucernaszéna 11, muhar és szénakeverék 7, alomszalma, másodrendű 2.50—3 pengő métermázsánként.

Szomorhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.46—1.56, kivételesen 1.60, másodrendű 1.30—1.44 pengő kg-ként élőszulyban.

Juhvásár. Feljavított juh 0.60 pengő kg-ként élőszulyban.

Tenyészmarhák és jármosók. Elsődrendű belföldi jármosókör (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üsző 0.96—1, 1½—2 éves tinó 0.94—0.98, fiatal, friss fejős tehén 1.30—1.40 pengő kg-ként élőszulyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak, könnyebb kocsi (hintós és jukker stb.) 35—120, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 300—650, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 180—460, öszvér 95—96, alárendelt minőségű lovak 65—295, vágólovak 40—211 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 98—111, közepes 76—94, gyenge 62—74, legjobb minőségű bika 96—102, kivételesen 106, közepes 86—94, gyenge 75—84, legjobb minőségű tehén 88—102, kivételesen 106—108, közepes 66—86, gyenge 52—61, bivaly 40—70, növendékmárha 74—88, kicsontozni való marha 30—52 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 146—154, közepes 154—158, nehéz 158—162 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Gyapju. A belföldi piacon a helyzet még mindig változatlan. Kötés csak elvétve történik és mind a vevők, mind az eladó gazdaközösség részéről még mindig meglehetősen tartózkodás mutatkozik.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.05, marhabőr, tarka 1.15, borjubőr (hosszu lábú) 2—2.10, báránybőr (fehér merülő) 3 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastag hátzsin, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartó, hátszin, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb 340—480, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—260 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 160—220, pörköltnek való 140—200, bárányhús, hátulja 200—300, eleje 160—220 fillér kilogrammonként. — *Sertés-hús:* F-ess karaj 300—400, friss comb, tarja, lapocka 280—320, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 100—160, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, vidéki 300—340, olvasztani való szalonna 190—210, sózott kenyérszalonna 200—250, füstölt 220—260, hárj 210—228, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertésszír 210—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacon: Tyúk 300—500, csirke 180—354, csirke, udjónás 250—400, káppan 350—600, ruca 500—1200, lud 700—2000, pulyka 600—1400 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 200—280, csirke 240—340, hizott ruca 280—340, lud, hizott 280—350, pulyka, hizott 240—300, ludmáj 500—1400, ludzsír és hárj 260—500, ludapróék 150—250 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 7—10, főzőtojás 6—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacon: Nyul, kifejtve 130 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacon: Harsa 400—600, csuka 200—300, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 200—260, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljestej 36—40, lefőltözött 16—20, yoghurt 170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 460—520, 10 dkg-os csomagolásban 480—560, főzvéj 360—440, szedett vidéki vaj 340—400, teljentej 100—120, sovány teljentej 40—80, juhtúró 300—360, keverttúró 240—320, hazai ementáli sajt 480—600, hazai trappista 260—400 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzelék és száraz tészta. A nyílt piacon: Lencse 60—120, hántolt egész borsó 80—120, feles 60—100, fehér, aprószemű bab

46—80, nagyszemű 60—100, színes 46—70, finom árpkása 80—120, durva 60—80, tojásostarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöltség. A nyílt piacon: Sárgarépa kilogrammja 6—16, petrezselyem kilogrammja 10—18, zeller kilogrammja 10—20, őszifajta kalarabé kilogrammja 8—16, kevert zöltség 10—16, makkó vöröshagyma 6—8, közönséges vöröshagyma 4—8, fokhagyma kilogrammja 60—140, cékla 10—20, dughagyma 10—24, hazai fejeskáposzta 16—26, savanyított káposzta 20—32, kelkáposzta 10—24, vöröskáposzta 40—60, karfiol 40—80, torna 50—160, burgonya, Ella 6—10, közönséges 8—10, kifli 16—24, kelbimbó 80—120, tömör csiperkegomba 240—400, szárított gomba 1600—2000, fekete retek kg-ja 10—24, hónaposretek csomója 10—40, ecetes ugorka 100—140, vízes 56—70, savanyított zöldséppaprika kilogrammja 100—160, sóska 180—340, tisztított paraj 30—60, gyökeres 20—40, főzött paradicsom literje 60—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Nemes fajalma 90—160, közönséges 60—100, hazai aszaltszilva 60—120, szilvaiz 140—180, gyümölcsiz 100—320, keménybőjú dió 100—180, dióhéj 400—560, héjazott mogyoró 420—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacon: Édes nemespaprika 310—420, félédes, gulyás 260—320, rózsapaprika 170—260, erős 120—200, kereskedelmi 80—110, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi színezappan 136—160, közönséges háziszappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika kg-ként 1.90—2.05, félédes paprika kg-ként 1.30—1.60, elsőrendű paprika kg-ként 0.90—1.10, másodrendű paprika kg-ként 0.60—0.80, harmadrendű paprika kg-ként 0.30—0.50 pengő. *Kalocsán:* Édes nemespaprika kg-ként 2—2.20, rózsapaprika kg-ként 1—1.20, másodrendű paprika kg-ként 0.50—0.60, harmadrendű paprika kg-ként 0.35—0.50, csöves paprika 1.10 pengő.

Borpiac. Kistermelői kadarka bor hektoliterfokonként 1.90—2.30, zöld-fehér urasági tömegbor 10.5—11 Malligand-foku 22—27, 12 Malligand-foku 25—35, magasabb foku bor minőség szerint 30—45, pengő hektoliterenként a termelőiállomáson.

Szesz és szeszestatók. A detailforgalomban (a kicsinybeni eladásnál) *finomított szesz* 20 hl. vételnél 267, 10 hl. vételnél 270 pengő, *vevő hordójába*, készpénzfizetés mellett. Az árak adók nélkül, plusz forgalmi adó értendőek. *Denaturált szesz:* 100 literen félfiller mennyiség 64 pengő, 100 literen aluli mennyiség 66 pengő, plusz forgalmi adó, azonnali készpénzfizetés mellett. *Gyümölcsapátinka.* A forgalom tárgyköré és szilvapálinkafélékre szorított. *Borpiac* 3.90—4.10 pengő 10.000 literfokonként, plusz 2 százalék forgalmi adó a termelőiállomáson készpénzfizetés mellett.

Füziac. A *fenyőfüziac* üzletlen. *Keményszáron* az üzleti forgalom minimális, *tüziac*ban a termelők a gyenge kereslet hatása alatt árakat 5—10 pengővel mérsékelték. Import tüziac Budapestén 248—255 pengő vagononként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára március hó 31-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.72 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11). — *Egy pengőnél kevesebbre kerül:* Csehszlovákia 16.88 (16.98); szerb dinár 9.98 (10.06); francia frank 22.25 (22.55); lengyel zloty 63.95 (64.25); oláh leu 3.37 (3.41); olasz lira 29.85 (30.15); osztrák schilling 80.40 (80.80) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 23 (23.40); ezüst egykoronás 0.34 (0.36); forintos 0.91 (0.95); ötkoronás 1.75 (1.80) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3800 (3830), színezüst kilogrammja 80 (82) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eké, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékék, fűkaszálók

marokrakó és kevekőző aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gőzcserpőlkészletek, szecsavágók, repavágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Gyűjtünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.

A világot 34 éve uráló eredeti angol The Champion kerékpárokat havi 20 pengős részlete. Kerékpár-alkatrészeket nagyban eredeti árban! Külső gum. . . 5.80 belső . . . 2.10

LANG JAKAB és FIA kerékpárnyereskedők Budapest, VIII. ker., József-közt 41. szám. Árjegyzék 1000 kèppel ingyen. Alapítva 1880.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I em. 1. (Rókusfal szemben). Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére. Eztist salvarsanoltás.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben szerezhetők be

Tartalékpenzek legelőnyösebben mint árulólég v. folyószámla-betétek a HANGYA kèpöntés-gyümölcsötöthetők!